

Vasárnapi szám ára: 6 lej

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évfolyam 113. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Vasárnap, 1928 május hó 20

Kétszáz kérvény

hever a brassói posta- és táviróhivatalban elintézetlenül. Kétszáz olyan kérvény, melyet a város kereskedői, vállalkozói és más polgárai adtak be, hogy a fölöttébb megnövekedett telefonforgalom lebonyolítására egy második telefonvonal építtessék. A kérvények tétlenül és tehetetlenül hevernek a hivatalban; hiába mennének tovább, feljebb, a fórumhoz, kedvező elintézésre nem számíthatnának. A jóakaratu brassói postafőnök meg is mondta a montecuccolis okát a kilátástalanságnak: az alsó- és felső vezetékhez drót kellene, a dróthoz meg pénz kellene, s mivel pénz nincs, nincs drót sem, s mivel drót nincs, nincs második vezeték sem. Csak baj és panasz van.

A brassó-bukaresti telefonforgalmat mindössze egyetlen vonal bonyolítja le; egész országrészünk ezen az egy vonalon át beszél a fővárossal; ipari és kereskedelmi életünk sorsa tehát csak drótszálon függ, a brassó-bukarest között húzódón, holott a nagyfejlesztés, centrumként lüktető Brassó forgalma lebonyolítására is kevés ez az egyetlen vonal.

Ez az ügy pedig látszólag helyi jellege ellenére is országos, s az a betegsümpotoma, mely ebben az esetben nyilvánul, az egész kormányzat kóros állapotának a képe. Tehát nincs pénz egy második telefonhuzalra, amint hogy nincs pénz vagonra, tisztviselőházra, utjavításra, számlák fizetésére, bányamunkások bérére, rokkantak ellátására, kisebbségi iskolák államsegélyére és ezerféle más országos érdekre, melyek esztendőnk óta segítségért kiáltanak. Csak választási költségekre, bankettek-re, propaganda-célokra, luxus-autókra, tisztelőbeli állásokra, párt- és hatalmi célokra van fölösleges pénz, s még az iskolákat is, amikkel a kormány olyan nagyon szeret hivatkozni, másokkal, adótól elárasztott községekkel építtették meg.

A tízeves liberális uralkodás, mely szüntelenül a pótolhatatlanságát, az európai kulturális munkáját, a köz javára teremtett reformjait emlegeti, valójában mindenfelé a szűkösség, a pusztulás, a nyomorúság bacilusait ágyazta el, s ezek most az ország testén, iparában, kereskedelmében, gazdaságában, művelődésében, egymásután ütözköznék ki. Egyetlen telefonvonal egy egész ország számára ott, ahol egy városnak is kevés, kétszáz kérés, kiáltó kérvény, amiben a vagyon, az élet, a jövő akarata hasztalanul hangzik, nem szimbóluma-e ez a látványos, frázisos, meddő és kártevő rendszernek?

Mit tettek a tíz esztendő alatt, s mit várhatunk a Tatarescu-féle tizenkét esztendő alatt ha ma ez a nemtörődömség, ez a mulasztás, ez a rossz gazdálkodásból eredő nincsetlenség létezhetik? Ha lehetséges, hogy a legelemibb és legfontosabb gazdasági szükségletek kielégítetlenül maradnak, ha mint a gazdátlan vasúti kocsik és rothadó talpfák a sínek mérföldjein, gazdátlan és rothadóvá válnak közlelőnk legföltéttebb javai?

Mint ahogy az angol a szappanfogyasztást a nép kulturfoka mértékének mondja, a liberális kormány hivatottságának mértéke az a telefonvonal, amit nem fogyaszt, ami az országban hiányzik, amit csak Brassóban kétszáz kérvény kér, követel. Ezzel az angol szappannal kellene megmosni annak a rendszernek a fejét, mely párt hatalmi és propaganda célokra kéjelegve, olvasatlanul ad ki milliókat, de egy telefondrótra, amin az ország közgazdaságának a szíve rezdülne végig, sajnálja a pénzt.

A tegnapi liberális gyűlésen kirobbant az elkeseredés a nemzeti-parasztpárt ellen

Bratianu Vintila elismeri, hogy mennie kell, de nem mehet, mert nincs párt, amely az ország ügyeit vezethetné

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A bukaresti és az ilfov megyei liberális szervezetek értekezlete tegnap este lezajlott. Az érdekes gyűlésen Bratianu Vintila miniszterelnök elnökelt, aki megnyitó beszédében részletesen ismertette a politikai helyzetet, s a liberális kormányok eddig végzett munkáját. Hivatkozott a felsőiskolai és a vámtörvényjavaslatra, valamint a stabilizáció ratifikálására, s hangoztatta, mindent el kell követni, hogy ezek a javaslatok életbelépjenek. Bejelentette, hogy

a stabilizációs törvény megalkotására össze kell hívnia a törvényhozás rendkívüli ülését.

Ezután áttért a nemzeti-parasztpárt kormánybuktató akciójára.

A nemzeti-parasztpárt mondotta az ország igazi ellensége, amely teljes erővel igyekszik megakadályozni az országépítő munkát.

— Mi bírjuk a külföld bizalmát — mondotta — ennek bizonyossága a most realizált stabilizálási kölcsön. Urai vagyunk a helyzetnek, a külföld látja, hogy ha kölcsönt ad nekünk, nem kockáztat semmit.

Majd áttért az alkotmányos kérdésre, s azt mondja, hogy a nemzeti-parasztpárt hiu reményeket táplált. Most már a londoni gyászok kaland után levonhatja az ellenzék a következményeket, mert mindenki megdöbben a kaland esetleges sikerének a következményeitől.

A Károly-ügy végleg el van temetve.

„Rend, civilizáció, haladás.”

Utána Duca belügyminiszter felolvasta ezután azt a körlevelet, amelyet elküldenek az összes vidéki tagozatoknak. A körlevél részletesen foglalkozik a politikai helyzettel, majd három pontba foglalja a liberális párt kötelelességeit. Az első: fejeztessék be az egyetemes nagy műve, amely egybehozta a négy különféle elnyomás és három különféle uralkodó által elnyomott népet. Másodszor biztosítsunk egy olyan organizációt, mely a mai kivánalmaknak megfelel. Harmadszor pedig biztosítsuk az ország pénzügyi hitelét, s a rend, civilizáció és a haladás érvényesülését.

A nemzeti-parasztpárt nem járult hozzá a konszolidáció munkájához, hanem igyekezett mindig és mindentűt rontani az ország hitelét. Elvük az, hogy mindent meg kell változtatni. Évek hosszú és nehéz munkájának gyümölcse most a stabilizálás, s a nemzeti-parasztpárt nem rettent vissza attól, hogy a külföld felé hazugságokat kürtöljön.

A nemzeti-parasztpárt mindenáron meg akarja szerezni a hatalmat. Az egész közvé-

lemény helyeselte a megoldást, hogy régens-tanács uralkodjék az ország felett, egyedül a nemzeti-parasztpárt akarja megváltoztatni, s törvényellenes eszközökhöz folyamodik, mert másképp nem tudja megszerezni a hatalmat.

— Kötelességeink a következők: az alkotmány megvédeése, a stabilizáció keresztülvitele, az ország pusztulásának a megakadályozása, az ország konszolidációjának biztosítása.

Bratianu elismeri, hogy vissza kellene vonulnia.

Duca után újból Bratianu Vintila miniszterelnök szólalt fel, s hangoztatja, hogy az ellenzék az, amely nem engedi, hogy olyan munkát fejtsen ki, amelyre okvetlenül szükség van. A liberális pártnak egységesnek kell lennie. A liberális párt nem az oka annak, hogy más pártok nem tudják elvégezni azt a munkát, amelyet csak a liberális párt tud elvégezni.

Az igazság szerint valóban vissza kellene lépnie a kormányzatról, de helyén kell maradnia, mert nincs párt, amely az országra váró munkát elvégezni tudná.

Az utolsó felszólaló Atilescu Valjea, a bukaresti második kerületi tagozat elnöke volt, aki a gyulafehérvári kongresszusról beszélt, amelyről azt mondja, hogy csak egy kis gyűléscake volt, ahol csárdást táncoltak vörös lobogó alatt. A rend, amely az országban uralkodik, Ducának köszönhető, Bratianu pedig az ország igazságát képviseli.

A gyűlés ezzel véget ért.

Mit mondanak a nemzeti-parasztpártban.

A nemzeti parasztpárt vezetésénél a tegnapi liberális gyűlésen elhangzott s a nemzeti parasztpártra vonatkozó kijelentésekre úgy nyilatkoznak, hogy a párt hívősen fogadja a liberálisok álláspontját, s azokkal a párt nem törődik. A nemzeti parasztpárt akciója oly jól meg van alapozva, hogy annak okvetlenül meg kell hoznia a végső sikeres eredményt.

Tiltakozó gyűlésre készülnek az újságírók

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A bukaresti három újságírószindikátus gyűlésre készül, amelyen tiltakozni akarnak a kormány alkotmányellenes intézkedései ellen, amelyekkel meggátolják az újságírók munkáját. A gyűlés május huszonegyedikén lesz s arra meghívják az összes többi romániai újságírószervezeteket is.

Németország betegebb, mint én

— mondotta Stresemann

Az orvosok reménykednek a teljes felgyógyulásban — Benes mégis ellátogat Berlinbe, hogy tolmácsolhassa jókívánságait

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Stresemann állapotáról tegnap kiadott orvosi jelentés jó híreket közöl. Az aggasztó gyomor- és béltünetek egészen megszűntek s a veseműködés is lényegesen javult. A veszedelem természetesen még nem múlt el teljesen, mert a visszaesés ennél a betegség-nél egyáltalában nem szokatlan dolog. Az orvosok mégis biztató jelnek veszik, hogy a hőmérséklet a rendszerre szállott alá, a pulzusverés 84 s a közérzet kielégítő. Stresemann híres energiája legyűri a veszedelmes kórt, amelynek esetleges győzelme még a francia sajtó szerint is komoly politikai válságot eredményezhetett volna.

A Chicago Tribune ezeket írja Stresemann betegségével kapcsolatban: A német

külgyminiszter éppen úgy a kötelesség-teljesítés áldozata, mint az volt annak idején Ebert elnök. Stresemann orvosai Egyiptomot ajánlották, ő azonban csak Délfranciaországban ment, hogy közel maradhasson Németországhoz, s az esetleges politikai válság esetén helyén legyen.

— Németország betegebb, mint én! — mondotta.

A választási kampány aztán teljesen kimerítette, améhez még husmérgezés is járult.

Prágai jelentés szerint Benes Stresemann betegségére sem ejti el berlini útját. Tárgyalásokról ugyan szó sem lehet, de azért meglátogatja Stresemann-t, hogy a szerencsés felgyógyulásra vonatkozó jókívánatait tolmácsolhassa.

A bukaresti magyar iskolák elvételének története

Hogyan menthető meg a fővárosi magyarság?

VI.

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A háború előtt a fővárosban nagyon fejlett és magas nivón álló magyar iskolák működtek és évente 1500—1500 tankötelet részesítettek a kellő oktatásban. Ezeket az iskolákat 1916-ban elvették és azóta csak vannak a magyar gyermekek számára.

A magyar római katolikus iskolák névleg és tényleg a Szent László Társulat tulajdonát képezték. Mivel pedig a társulat székhelye Magyarországon volt és jelenleg is ott van, az iskolák eltulajdonítása ellen tiltakozni alig lehetett.

A református iskoláknál pedig a helyzet ez: Az iskolákat mindjárt az 1905. és 1906-ban az építéskor idején Bartok György erdélyi református püspök nevére telekkönyveltették és az építési költségeket is az erdélyi református egyházközség pénztára fedezte. 1908-ban a budapesti református Konvent tulajdonába kerültek a református iskolák a tulajdonjogi helyzet megváltoztatása nélkül. Az iskolákat 1916-ban szekvesztrum alá vette a román kormány. Ifj. Bartok György 1920-ban repatriálása előtt törvényesül megerősített adománylevélben és a Bartok örökösök beleegyezésével az erdélyi református egyházkerületnek adományozta az iskolákat azzal, hogy azok mindig is és ténylegesen is az egyházkerület tulajdonát képezték.

Az ezen az alapon megindított eljárás eredményeként 1922-ben az igazságügyminiszterium mellett működő szekvesztrumügyi bizottság, mint nacionalizált egyházi vagyont az iskolákat feloldotta a szekvesztrum alól. Am a feloldó végzés nem emelkedhetett jogerőre, mert

Bratiannu Vintila pénzügyminiszter a diákotthonok intervenciójára megtagadta a végzés aláírását.

1923-ban a pénzügyminiszterium mellett működő bizottság újra kimondta a szekvesztrumot és az előző feloldó végzést hatálytalannította. Ugyanekkor az erdélyi egyházkerület birtoklását csak a tényleges konventi tulajdonjogi helyzet leplezésének minősítette. Az ennek ellenkezőjét bizonyító okmányokat egyszerűen nem vették figyelembe, ifj. Bartok György adománylevélét pedig hatálytalannították azon az alapon, hogy ő soha román állampolgár nem volt. — Ezek alapján a pénzügyminiszterium 1926-ban a likvidáló határozatot aláírta s a hivatalos lapban közölve jogerőre emelte.

A likvidáló határozatot megfellebbezték s a per jelenleg is folyamatban van. Az egyházkerület jogalapja kettős: Az épületek mindenkor az ő tulajdonát képezték s ha ez nem vezetne sikerre, akkor az adományozó Bartok örökösök közül kettő ma is román állampolgár, tehát fele tulajdonhoz mindenképpen joga van.

Objektív bíróság előtt talán elégséges volna ez a két jogalap, azonban a tapasztalatok alapján kevés remény van arra, hogy az iskolák valaha is visszakérüljenek.

A per tárgyát képező épületek mai becslési értéke husz millió lej.

azonban a likvidálási értéket csak hat millió lejre becsülték fel.

A bőrkiütések

A Kadum-kenőcs a szökeket szárítja és eltünteti, egészséges, sima bőrt csinál. Fenséges minden viszketőség és bőrgyulladás ellen. Sok szenvedést elkerülünk idejében használva a Kadum-kenőcsöt ekzema, szökecs, orban, ruh, kiütések, horzsolások, hemoroidok, var, sümöcs ellen.

Hogyan menthető meg a bukaresti magyarság?

Az eddigiek alapján részletesen és kimérően ismertettük a bukaresti és a regáti magyarság pusztulásának okait. Láttuk, hogy itt évről évre mind nagyobb és nagyobb tömegek tűnnek el, melyek elvesznek örökre és visszahozhatatlanul a magyarság számára. Láttuk azt is, hogy a mai generáció gyermekei már gyermek korukban megszűnnek magyarok lenni, elsősorban azért, mert Bukarest nélküli a magyar iskolákat és másodszorban azért, mert a szülők is asszimilálódnak. Elvesznek ezek a nagy tömegek a társadalmi szervezetlenség miatt és az összetartó kapocs és erőhiánya miatt. Felvetődik tehát az a sürgős és mielőbbi megoldásra váró probléma, hogy mit kellene tenni a bukaresti magyarság megmentéséért?

A felelet nem nehéz.

Sürgős közbelépést várnak a népjóléti és a kulturális intézmények és végül késlekedés nélkül meg kell szervezni a bukaresti magyarságot politikailag is. Iskolaépítési akciót kell megindítani, hogy a tanköteles gyermekek a szükséges magyar oktatásban részesüljenek. A Magyar Párt bukaresti tagozatának intézőbizottsága részletes és terjedelmes memorandum fordult 1927-ben a kolozsvári központhoz, melyben a bukaresti köznevelődési szakosztály létesítését kéri. A memorandum alapgondolata az volt, hogy a központ kulturális és népjóléti intézményeken keresztül szervezze meg a pártot Bukarestben.

A memorandum szövege szerint a legelső kívánságok azok, hogy a központ népkönyvtárát, poliklinikát, dalárdát, munkásönképzőkört, műkedvelő egyesületet, sakkört, sportegyletet, és szabadiskolákat létesítsen a magyar párt bukaresti tagjai számára.

Mivel azonban a munkának nemcsak elvégzéséhez, de megindításához is nélkülözhetetlen előfeltétel a megfelelő és saját helyiség, szükséges egy olyan összegnek az előirányzása, melyből a helyiségnek egy félévi bére folyósítható lenne. A memorandum egyszer és mindenkorra 200 ezer lej segély kiutalását kéri, ezen reménnyel, hogy az első félévén túl a köznevelődési szakosztály képes lesz egyesületeinek jövedelméből fenntartania önmagát.

Iz a kétszáz ezer lejes összeg talán nem is olyan nagy, hogy ezeket mentsünk meg a szétzúllástól, és pusztulástól. A kért segély még nem adatott meg és még határozott ígért sem történt annak megadására.

Rengeteg szó esett és esik még most is egy bukaresti magyar ház létesítése körül.

A magyar ház keretében lehetne létesíteni könyvkereskedést, nyomdát, szállodát, éttermet, erdélyi iparcikket és terményeket értékesítő szövetkezetet és hasonló intézményeket.

A magyar párt kolozsvári központja ez irányban is részletes feltérjlesztést kapott, azonban

az ehhez szükséges részvénytársaság összehozását meg sem kísérelte.

Ezek volnának a legsürgősebb elintéznivalók és ezeknek keresztülvitelét kellene, hogy az illetékesek forszírozzák. Minden pernyi késlekedés pusztulást jelent.

Áts József.

* Biharmegyei olvasóink figyelmébe. Nagyvárad szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk címe: Bihari Miklós, Str. Saguna 20. (Kapuscinus-utca). Hivatalos órák d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3-tól 6-ig. Felkérjük a nagyvárad, valamint a biharmegyei előfizetőinket és olvasóinkat, hogy minden a lapra vonatkozó ügyben, a fenti címhez forduljanak.

A szurony és kétségbeesés árnyai a Zsil fekete országa fölött

Egy bánatos, furcsa birodalom, ahol még a víz és levegő is kegyelem — Pillanattelvételek a bánya tragédiáiból — Csendőrhadsereg a Páring völgyeiben — Lesz-e munkászendülés a Zsilvölgyben? — Farkasszemét néz a Társulat és a Tömeg

Egy csudálatos ország drámai történetei

Zsilvölgye. (A Brassói Lapok kiküldött munkatársától.) Piskiből, ahol a szabadságharc és a vörössapkás zászlóalj monumentális emlékszobra már lefosztva, összetöredve, reliefjeitől és felirataitól megkopaszta strázsát az állomásépülettel szembe, a vonat orgonafütiökkel és zöld galyakkal feldisztve indul el Petrozsény felé. Az állomásokon ünnepi meghatottsággal szalutálnak a vasutasok a kalauzok vidám hurrával válaszolnak a néma köszöntésre: ez a legelső gyorsvonat, mely ezen a pályán végigördül a Zsil idegen, fekete országa felé.

A szerelvény mindössze két kocsiból áll. Az egyikei kormánypárti honatyák és vezérinspektörök foglalják le, akik magas megbízással indulnak a szén forrongó, fenyegető országa felé. A másikban jórészt máramarosi szidók utaznak és az üzleti lehetőségekről beszélnek, melyeket azóta nyújt a Zsilvölgy az ágenseknek, mióta a bányatársulat becsúszott alkalmazottainak élelmiszerét.

— On 100 lej büntetést írsz!

A felszólítás egy sapkás urlembert illet, akinek cipője szabályellenesen hozzáért az ülés kopott bársonyhuzatához.

— Miért fizetnek 100 lej büntetést?

— A regulament értelmében így bírságot írnak, aki bepiszkítja az ülőkéket...

— Nem fizetek egy banit sem!

Perc alatt parázs veszekedés támad. V6-

gúl az utas felemeli kezét és stentori hangon dörög a kalauzra:

— Tudja meg, hogy én vasutas vagyok... Magasabb gradációban, mint maga... csak nem akarom mondani... egész más gradációban...

A kalauzban eláll a szó, félszegen szalutál egyet és gyorsan eltűnik a balfenéken. Az utas diadalmasan néz körül, mint aki bölcsen le tudta vonni a Közélet konzekvenciáját: piszkítani csak gradáció nélkül tilos.

De magas gradációval már szabad a piszokosság, Belügyminiszter Ur!

A kis állomások, melyek mellett végigrohanunk, már a Bányatársulat birodalmához tartoznak. Kalánfürdő... Rus... Órváralja... Pui... Merisor és a többi nyomorult bányászfalvak már szorosan beletartoznak abba a rendkívüli, külön országocskába, mely Zsilvölgy néven a leghatalmasabb, legönkéntesebb kiakiráltság e nagy királyságban.

Az állomásokon az utasok és a vasutasok között fojtotthangú beszélgetések indulnak meg a Zsil eseményeiről. Általános sztrájk!... Sortüz!... Az asszonyok közáporral harcoltak a csendőrség ellen!... Megostromolták az igazgatóságot!... A Társulat a végsőkre is készen áll!... — kapok el egy-egy hangfoszlányt a suttogókoból.

A Pui-i megállónál két bányatiszt hangosan tanácskozik!

— Kérlek szépen, most voltam kint in-

spekció és egész pontosan megállapítottam. Az a paraszt odament a Schreiberhez és kérte, hogy huzza ki a nevét. Schreiber azt mondta, hogy miért nem kérte Gyulafehérváron, ha már két napot gyalogolt, mire odaért. Erre a vájár rákiabált, hogy ehez semmi köze a főaknász urnak! Schreiber dühbe gurult, melléugrott és pofonvágtat, mire a vájár rátámadt a csákányával és agyon is üti, ha a Schreiber nem rántja ki a revolverét...

— De kérlek, én megértem azt a szegény ördögöt, hiszen pofont kapni...

— Dehogyan is értheted, kedves felügyelő ur... hiszen, ha csákánnyal támadt rá, ez már tiszta bolsevizmus!

— Azonban a vájár tagadja, hogy csákányt emelt volna...

— Tagadja?! Persze, hogy tagadja! Egy olyan deklarációt csinált a fattyu, hogy aszerint nem is lehet más, mint az egy isten fia... Eh, az ördögbe vele! Mondom kérlek, tiszta bolsevizmus!

— Kérlek, ha így látod, hogy bolsevizmus!... Te csak jobban tudod, főfelügyelő ur...

A gyorsvonat végigszalad a Páring-hegység ulagutjain és fülszaggató sikollyal köszönti a füstös petrozsényi állomást, melynek perronján mereven masiroznak föl-alá a csendőrsztagok.

Egy város, ahol még a levegő is a Társulaté

A főutcán, ahol az egymást követő katonai őrzőparádák látványosságai mellett sietünk végig, beszélgetés közben már elibém táru a bányának — amit mindenki tiszteletteljes áhítattal nevez Társulatlak — gigantikus hatalma.

— Legjobban teszi, ha nem jelenti be magát újságírónak! — tanácsolja informátorom — Szigorított ostromállapot van s nem lehet tudni, mi történik... Eppen az előbb tartóztatták le Farkas Lázárt, egy „leszármolt” bányászt. Ugyan már tegnap is le volt fogva s kapott vagy tíz pofont, hogy valljon valamit jegyzőkönyvbe. Je ő nem állt kötélnek. Erre szabadon engedték, de ma újra lefogták.

— En nem félek... Törvényes jogalap nélkül senkit sem lehet letartóztatni!

— Ne felejtse el, hogy szigorú hadiállapot van, este 9-kor minden lezárul, sőt a szomszédos Lupényban már a múlt hét óta nem tarthat nyitva egyetlen kávéház, vagy vendéglő sem. De különben is, látszik, hogy nem ismeri Zsilvölgyét... Ezen a helyen nem mérvadó sem az állam, sem a megye, sem a város, mert minden, minden, még a gondolat is a bányáé. Ha a Társulatlak úgy tetszik, még levegőhöz sem juthat e falak között...

Város, részvénytársasági alapon.

— Ilyen helyi abszolútizmus nem létezik egy alkotmányos országban.

— Dehogyan nem... Ahogy maga előtt látja ezt a szomorú várost, annak minden élőlénye a Társulattól függ. Vegyük például a városi vezetőséget: a polgármester dr. Miocă Romulus, aki egyben a bányabank vezére. A polgármester helyettes Winklehner János, a Társulat vezérigazgatója. Az állandó tanács tagjai közül Pop Emil vaskereskedő a Társulat vasanyag-szállítója. Dr. Boér Emil ügyvéd a

bányabank ügyésze. Dimitriu mérnök a Társulat alkalmazottja. Receanu József, aki munkásdelegátusként került be, a bánya bizalmi embere. Dr. Sofoneanu főorvos a Társulat lakásában lakik. Salzer Vilmos állatorvosnak a bányalovakból áll a főklienturája.

— De az állami hatóságok függetlenek!

— Naiv becsület! Itt van például Farcasiu Emil, a rendőrkapitány, szintén a Társulat villájában lakik. Ez nem olyan kis dolog, mert a lakással fűtés, világítás és kedvezményes élelem jár, tehát körülbelül minden, ami elsőrendű szükséglet. A szigorú vezetője Niculae Popescu szintén társulati házában lakott, amíg házat nem építettett... A főjegyzőnek, Oprea Miklósnak, még nincs kéz a villája és így a Társulat vendége. Láthatja, ha a Társulat valakit elítél, az Petrozsényben halott. Még az utolsó szatóc is existenciálisan függ tőlük. A város összes vállalkozói, a bank, a börgyár, a butorgyár és minden a Társulat birtokában van, mely még a városi villanyüzem felett is korlátlanul rendelkezik s attól tagadja meg a világítást akitől akarja. A Társulat kezében van a vízvezeték is. Az 1920-as nagy sztrájk alatt például elzárták a vizet s miután a Zsilvölgyében nincsenek kutak, a munkástömegek a szenvedésnek egy egészen hihetetlen fajtáján mentek keresztül. Csudálatosnak tetszhetik ugyan a XX. században, de tény, hogyha a bánya akarja, akkor tízezrek vesztik el egyszerre lakásukat, kenyérüket, vizüket és szabadságukat. Egy szóba kerül csupán és hadosztálynyi csendőrsereg lepi el a Zsilvölgyet, megáll a vasút, lejön a miniszter és munkába lép a rendőrség. A Társulat hatalma végtelen. Minden, még a lehellet is a Társulattól függ...

— És kitől függ a Társulat?

— A liberálisoktól.

hozzájuk a többi aknáknak is. Ezután a munkásság felvonult a „nagyiroda” elé és órákig tartó vitában tártá elő követeléseit. Az izgalmas tetőpontra emelkedtek, mikor a tömeg megtudta, hogy Pop Aurél tanárt, Onescu aknászt és Dregics vendéglőst, akik a nemzeti parasztpárt vezetői és Gyulafehérvár óta a munkásmozgalom irányítói, letartóztatták.

— Követeljék a szabadonbocsátásukat!... Fizetésemelést!... Olcsó élelmet!... Szabadonbocsátást!

A kora délutáni órákban rémhírek terjednek a tüntetők között: a csendőrség munkába kezdett... körülfogták a Viktória-aknát... megindultak a bebörtönzések!

Mintegy ezer vájár a Páring ösvényein futólépésben siet a Viktória felé. A hegyoldalt sűrű csendőrkordon tartja megzaválva. A hegytetőről bányászasszonyok és öklömmel suhancok kövekkel akarnak harcolni a kőerő ellen.

A puskák vállhoz emelkednek, de a sortüz csak a levegő végtelenjét szaggatja keresztül. A bányászok megalapulnak a hegy lábánál és néhány perc múlva Lupényban minden csendes.

★

Egyszerre tizen és tízféleképpen adják elő a történeteket. Sokan azt mondják, a Zsilvölgye lángba fog borulni; a józanabbak viszont hangoztatják, hogy a Társulat hatalma játszva töri meg a munkásság ellenállását.

Az éjszakában furcsa szenvedélyek kapnak erőre: a nemzet párt és a szociáldemokrata szakszervezetek vezetői ingerült türelmetlenséggel támadnak egymásra és súlyos vádak repkednek a levegőben.

— A nemzeti párt politikából tűzre dobja a bányászdekeket!

Ebből szakítás lesz!... Ez nem szövetség, hanem árulás!... Szakítani!

Még nem lehet tudni, látni, mi is történik valójában ebben a bánatos, fekete országban?... A város halottan, látszólag szenvedtlenül figyel a Holnap elébe. Csak az állomáson lánkol az élet, súlyos daruk szaladnak a vágányokon, a hegyekről kötélpályán sikamlilik le a töltött csille, üres vagonok gördülnek a rakodó alá, hogy pillanat múlva duzzadásig megrakva rohanjanak tova a végtelen sínpárokon, monoton dörgéssel rángatóznak az acél szítalók, mázsaszámra szórva szerteszt a fekete szénlisztet, elnyújt asszonyok állati fásultsággal tolják a kiürült taligákat és az ideoda rohanó, hallgatag munkások tompa szavakkal köszöntik egymást:

— Jó szerencsét!...

— És pénzt!...

— Bun notoc!...

... si bani!

A Társulat palotája vak ablakszíneivel némán figyel ezt a színjátékot.

Mikes Imre

A Zsil háborgó tengerén végigdörög a csendőrség sortüze

Este kilenc órákor varázsütésre legördülnek a redőnyök, kioltódnak a villanykörtek és a lomha, komor munkások mögött becsukódnak a bányavároska ódon házainak kapui.

Az utak kihálnak és az őrzőparádák pernyi egymásutánban kerülnek egymást a félhomályban.

Az állomások körül, ahol a szénpor terjengető ködében csak rőt fénnel világítanak a reflektorok, lakástalan, elbocsátott vájárok lehajtott fejjel ödöngenek a falak mellett és ostoba együgyűséggel megoldást várnak az éjszakától.

— A feleségem meghalt... a Nyugati bányában dolgoztam, de leszámoltak... egyetlen fillérem sincs...

Egy megfeketedett, csontos kéz nyulik ki, elkapja a 20 lejest, a zsiros sapka pillanatra oldalt billen a ráncos koponyán, valami közönséges dörögés hallatszik és a

lomha léptek elhálnak az ostromállapot sötétjében.

Sortüz.

A Zsilvölgye most háborgó tenger, melynek felületét elcsitította az ostromállapot olaja.

A bányavárosok, Petrozsény, Lónya, Vulkan és a többiek békén fekszenek egymás mellett. A bányászahadsereg reggelenként hangtalanul száll le a térség mélyébe és a fel-feltörő szenvedélyek egyelőre elrejtőznek, a szén végtelen rétegei alatt.

Csak Lupényban lánkol nyíltan és fenyegetően a nyomor tüze.

Az éjszakai vonattal megérkeznek a különböző munkásdelegátusok, akik lelkesedéssel, szorgalommal, szorgalmasan számolnak be arról, hogy a Társulat és a munkások között lezajlott az első nagy összeütközés. Az Ilona, Victoria és Keleti bányák vájárai reggel megtagadták a munkát s csakhamar csatlakoztak

Brassóban fog végleg búcsút venni a szinpadtól az erdélyi magyar színjátszás örök büszkesége: a 87 éves Szentgyörgyi István

Csendes interjú Janovics Jenővel, a kolozsvári Magyar Színház igazgatójával, aki erős bizodalommal néz a brassói színi szezon elé

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Kolozsvári Magyar Színház megszo-
kott lázas és mozgalmas életét a nyári szünet
csöndje váltotta fel. A színház kapui bezárul-
tak, színészeink utrakeltek és kisebbségi sor-
sunk tizedik évében a Kolozsvári Magyar Szín-
ház is elindult, hogy a Megyerik, Dérnyék és
Szentpéteryk példájára, mint vándortársulat,
biztosíthassa a magyar színművészet létalap-
jait.

A Kolozsvári Magyar Színház igazgatósá-
ga pár nappal a szezon befejezése előtt adta
ki szokásos évi beszámolóját, úgy, mint hu-
szonhárom év óta minden esztendőben. A leg-
utóbbi évek beszámolója az egyre jobban első-
tétülő, siralmas helyzetét tárják fel a súlyos
állami terhekkel küzködő kisebbségi színházi
életnek. A kormány, nemcsak, hogy nem szün-
teti meg a súlyos állami terheket, hanem egyre
újabb és elviselhetetlenebb adóztatással sújtja
az erdélyi magyar színészetet. Ezzel szemben
az állam, amely példátlan bőkezűséggel évi
120 millió lejjel segíyezi a román színháza-
kat, egyetlen banit sem juttat a kisebbségi
színházaknak. Ugyhogy a magyar színházaknak
ebben a kétségbeesítő magukrautaságukban
és ebben az élet-halál-küzdelemben nincs más
anyagi erőforrása, mint egyedül a magyar ki-
sebbségi közönség, az erdélyi magyar társada-
lom.

Elutazása előtt néhány órával felkerestük
a Kolozsvári Magyar Színház igazgatóját, hogy
mondjon egy-két szót a brassói színházi sze-
zon elő a brassói közönség számára.

Thália templomára nyári csönd borult, az
irodák ajtója is bezárultak már, csak Janovics
igazgató dolgozik még a kicsiny igazgatói iro-
dában.

— Ma jöttem Marosvásárhelyről, s pár
óra múlva indulok vissza. Egy esztendő, egy
kilenc hónapos szezon ismét befejeztünk Ko-
lozsváron, s elmondhatjuk, hogy a most véget-
ért évad az egyre szaporodó sorscsapások év-
adja volt. Évi jelentésünk, illetve az utóbbi
évről szóló beszámolóunk, melyet pár nappal
ezelőtt adtunk ki, mindent elmond. A kép, me-
lyet beszámolóunk feltár, szomorú. Társula-
tunk most Marosvásárhelyen játszik, ahonnan
május 28-án Brassóba megyünk.

Hogy Brassóban meddig maradunk, az
attól függ, hogy a közönség mennyire
fogja látogatni színházunkat.

A marosvásárhelyi közönség nagy szere-
tettel fogadta a kolozsvári társulatot és erő-
sen hiszem, hogy Brassó magyar társadalmá is
ugyanolyan szeretettel fog fogadni. A magunk
részéről mi is mindent megteszünk, hogy a leg-
jobbait nyújtjuk, amit nyújtani lehet. Teljes
drámai-vígjáték- és operett-együttesünk fog
játszani, akik közül többen ezuttal első ízben
fognak bemutatkozni a brassói közönségnek.
Közöttük elsősorban kell megemlítenünk Kol-
bay Ildikót, Mende Klárit, László Andort és
Ibász Aladárt, akik a magyar színház együt-
tesének főerősségei. A műsoron a prózai és
operettujdonságok fognak szerepelni, általá-
ban hetenként három újadást fogunk be-
mutatni, köztük olyanokat is, melyeket még
Kolozsváron sem játszottunk. Ezek közül el-
sőnek említem fel az „Ábris rózsája” című da-

rabot, mely egy amerikai írónőnek a munkája,
s amely Amerikában eddig ötezer előadást ért
el. A darab eredeti címe: „Abbie's Iris rose” és
Heltai Jenő fordította magyar nyelvre. A töb-
bi újadonságok közt színre fognak kerülni még
a „Gyurkovics fiúk”, „Éva grófnő”, „Önag-
ysága őrangyala”, a „Jess” című francia operett
és a „Hókuszpókusz” című német vígjáték.
Junius másodikán Ibsen ünnepséget rende-
zünk, mely alkalommal a „Nórát” fogjuk be-
mutatni. Junius negyediken pedig bensőséges
és meleg ünnepség keretében,

a „Tolonc”-ban fog végleg búcsút ven-
ni a szinpadtól a magyar színjátszás
büszkesége és Nestora: a 87 éves
Szentgyörgyi István,

aki ugyancsak a Tolonc-ban előző napon, ju-
nius 3-án Sepsiszentgyörgyön fog búcsút ven-
ni a szinpadtól.

— Ez minden, amit elmondhatok, — fejez-

Megérkeztek a stabilizációs kölcsön ellenőrei

Részt vesz-e az ellenzék a parlamenti tárgyaláson?

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójá-
tól.) Bratianu Vintila pénzügyi politikája egy
kis kudarcot vallott, mind annak ellenére,
hogy a kormány már perfektuálta a stabilizá-
ciós kölcsönt. A miniszterelnök régebbi ki-
jelentései szerint a kölcsön mindig azért késett,
mert Bratianu nem akart hozzájárulni ahhoz,
hogy az országban külföldi pénzügyi szakér-
tők is ellenőrzést gyakoroljanak. Sőt a pénz-
ügyminiszter még tovább is ment régebbi ki-
jelentéseiben, mert még azt is hangoztatta,
hogy a Népszövetség garanciájára sem reflekt-
tál a stabilizációs kölcsönrel kapcsolatban.
Azóta sok idő telt el és azóta Bratianu Vintila
elvei is megváltoztak. A kölcsön perfektuál-
dott és az országot el fogják lepni a hitelező
külföldi bankok ellenőrei, akik mindenütt ott
leszenek, ahol pénzügyi politika folyik.

Ellenőr fog beülni a Nemzeti Bank
kényelmes bőrfoteljébe és a bank ve-
zérkara és pénzügyi szakértői hajlong-
va fognak eléje járulni, hogy tudomá-
sára hozzák határozataikat és elinté-
zendő pénzügyi dolgaikat.

Tudjuk, hogy a kormány jelenlegi hely-
zete egy kissé kényes az ügy illetően való for-
dulása miatt és azt is elhiszük, hogy Bratianu
Vintila helyzete is nehéz az említett tiltakozá-
sok miatt. Azonban a liberális leleményesség
nem hagyta cserben ezuttal sem a kormányt és
megtalálták a kiutat a kényes helyzetből: Az
országot elárasztó pénzügyi ellenőroket a libe-
rális találékonyság elkeresztelte „consilieri
technici”-nek, ami magyarul azt jelenti, hogy
az illető urak nem ellenőroek, hanem csupán
„technikai tanácsstagok.”

Két „technikai tanácsstag” érkezett tehát
meg a tegnapi napon a fővárosba Denis és
Mauclair urak személyében, akik a hitelező
bankok megbízásából jöttek Romániába. Meg-
érkezésük után azonnal jelentkeztek a pénz-
ügyminiszteriumban, hol közel két óra hosz-

Butorvásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat
MAROSVÁSÁRHELY-re és tekintse meg

Székely és Réti erdélyrészi butorgyár Rt

hatalmas raktárral.

Bösendorfer, Sflagl. zongora és pianinó
Wirt, Hoffmann
gyárak képviselete. — Hiteles és egyének-
nek kedvező fizetési feltételek.

te be Janovics Jenő nyilatkozatát és csönde-
sen még hozzátette: bízom a brassói közönség-
ben és erősen hiszem, hogy éppen olyan szere-
tettel fognak fogadni, mint amilyen szeretettel
mi várjuk ezt a találkozást.

Ezeket mondta Janovics igazgató. És a
brassói közönség meg fogja érteni, hogy mit
jelent a Kolozsvári Magyar Színház Erdély
kisebbségi kultúrájában.

szat dolgoztak a pénzügyminiszter társaságá-
ban és megoldották azokat a pontokat, a sta-
bilizással kapcsolatban, melyek még függőben
voltak.

Kiszivárgott hírek szerint még egy pár
francia kiküldött érkezését várják, akik a
stabilizáció parlamenti tárgyalásain is részt
vesznek. Addig pedig a parlament elé kerülő
tervezet munkájának előkészítésén is részt
vesznek és ezen tárgyalásokon Viktor Anto-
nescu és a pénzügyminiszter is jelen lesznek.

Egyébként pedig a tegnapi napon egy cá-
folat is napvilágot látott a német sajtóban. A
berlini „Allgemeine Zeitung” arról számol be,
hogy a román stabilizációs kölcsönrel kapco-
soltan elterjedt annak a híre a világsajtóban,
hogy a német és az angol kibocsátó bankok
között kollaborációs megállapodás jött volna
létre a lej stabilizációjával kapcsolatban. A
lap kijelenti, hogy ezek a hírek alaptalanok,
s nem egyebek, mint Románia pénzügyi körei-
nek optimisztikus reményei és híresztelése,
hogy ezáltal is befolyásolhassák a francia tö-
kérdeléseket.

Vaida Sándornak a prágai „Magyar Hir-
lap”-ban megjelent interjúja kapcsán több lap
beszámolt arról, hogy a nemzeti parasztpárt
részt fog venni a parlament legközelebbi tár-
gyalásain és hozzá fognak szólni a stabilizá-
ciós kölcsönhöz is. A nemzeti parasztpárt ve-
zetősége viszont kijelentette, hogy

a párt nem fog résztvenni a parla-
menti tárgyalásokon.

és a prágai lapban megjelent hírek tendenció-
zusak. A nemzeti parasztpárt mindenekelőtt
szem előtt tartja a gyulafehérvári kongresz-
sus határozatait és nem fog résztvenni a ju-
niusi parlamenti ülésszakon.

Budapestben megtartották a háboru utáni első repülőnapot

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósít-
jától.) Csütörtökön a magyar fővárosban
rendkívül ünnepélyes keretek között megtar-
tották a háboru utáni első magyar repülő-
napot. A repülőnapon a Műgyetem Sportre-
pülő Klub és a szombathelyi repülőiskola
vettek részt.

A rendkívüli látványra mintegy huszezer
főnyi tömeg gyűlt össze, amely ugyszólván
egész napon keresztül változatlan érdeklődés
sel gyönyörködött a pilóták bámulatos pro-
dukcióiban. A résztvevő husz gép a repülő-
technika összes mérész és szép produkciót
nagy sikerrel és tökéletes tudással mutatta be.

A versenyen résztvevő Harmsworth lord
hatalmas, w ezerkétszáz lóerős, hárompropel-
leres, huszszemélyes gépe is, amelyet a lord
budapesti látogatása emlékére „Budapesti-
nek” keresztelt el.

A telefon, mint modern kincz eszköz és mint elérhetetlen álmom

A brassói postán 200 telefonállomás bevezetése iránti kérelem fekszik elintézetlenül — mert nincs drót — Beszélgetés a főnök úrral, aki modern intézménynyé szeretné a postát fejleszteni

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az úgynevezett modern technika vívmányai között már nem is igen szokták felsorolni a telefont. Ebben a rádió és repülő-korszakban kinek jutna az eszébe csodálkozni a biciklin, vagy a telefonon, amelyek már régen mindennapi használati cikkekké jelentéktelenedtek.

A telefon ma már egészen közönséges dolog egy boldogabb környezetben élő ember számára, aki ágyban hallgatja a rádiót és reptűlőgépre ül, ha nagyon gyors elintézni valója van pár száz kilométernyi távolságban.

Nem értem azokat, akik türelmetlenül reklamálják nálunk a rádiót, holott itt még egy sokkal közelebbi célkitűzés aktuális: a telefon. Ez a primitív érintkezési eszköz máshol a napi élet megkönnyítésére szolgál, barátja és támogatója mindenkinek, szükséglet, amely nélkül a komplikált életrendben már egzisztálni sem lehet.

Nálunk? Igen, nálunk kincz eszköz a telefon. Beszéd-hang helyett csak gigászi s győgyíthatatlan hörgőhurut bugyborékos hangzának ki belőle. Neuraszténia nő ki a mikrofonokból és mindazok, akik rákényszerülnek a használatára, sokszor irigy bánattal gondolnak a süketnémákra, akik a telefont mellőzni kénytelenek.

A „Halló”-nevű keserves felkiáltás nálunk nem a központonál, hanem a szanatóriummal vagy tébolydával való kapcsolatot jelenti.

Meg kellene alakítani a telefonelőfizetők politikai pártját egyetlen jelszóval:

— Telefont akarunk! Telefont, amelyen beszélni lehet. Telefont, amelyiket kapcsolnak, telefont, amely nem rövidíti meg az életünket.

Telefon programmal sok képviselő jutna be a parlamentbe.

Nemrégiben egy postai hirt közöltünk, a melyben arról volt szó, hogy egy brassói előfizetőt kikapcsoltak, néhány napra, mert gorombáskodott a kisasszonnyal.

Ez adta a momentán apropót ahhoz, hogy beszéljünk a főnök úrral a telefonról. Nagyon tanulságos dolgokat mondott Golumbovici Victor postafőnök jóakaratu, kedves és értékes szakember. Nem is 5 az oka semminek.

— Hogy miért szüntettük be annak a bizonyos számnak a kapcsolást? Az egyik legrégibb és leggyorsabb kapcsolónkunkat reprodukálhatatlan szavakkal illették. Az eset a tudomásomra jutott és megindítottam a vizsgálatot. Kiderült, hogy a kezelőnő ártatlanul szenvedett megaláztatást. Én ugyanis attól a perctől kezdve, hogy ide betettem a lábam, azt a célt tűztem ki magam elé, hogy a postát olyan színvonalra emeljem, mely a nagyközönség igényeit kielégítse. Épp ezért szigorú utasítást adtam ki számtalanszor, hogy a kezelőszemélyzet a publikummal szemben legyen a lehető legudvariasabb. Ha valaki idegesen, durván beszél, még akkor is a legbarátságosabb hangon válaszoljak. Semmiféle sértésre ne reagáljak, hanem jelentsék az esetet rögtön nekem. A multkori eset alkalmával a kezelőnő valóban a legpéldásabban viselkedett. A gorombáskodó telefonbérlet a lefolytatott alapos vizsgálat után a szabályok értelmében bűntettem meg.

— Megemlítek egy más esetet is — folytatja tovább. Egy nagy és közismert brassói hivatalnoknője megsértette az egyik kezelőnőket. Ez ártatlansága tudatában az esetet bejelentette nekem. Lefolytattam a vizsgálatot, de még mielőtt a szankciók alkalmazására került volna a sor, levél érkezett, melyben a nő fél, sürri bocsánatkérések között igért meg, hogy többé olyan eset nem fog előfordulni. Ugyanekkor a cég maga is sajnálkozását fejezte ki a történetek felett.

— Én a személyzetet a leggyorsabb munkára és a legnagyobbfoku udvariasságra szoktattam. Az ország presztizsének is rengeteg sokat érhetnek az udvariatlan közegek. S épp ezért, rendkívül szigorúan ügyelek arra, hogy a posta alkalmazottai mindig a legkifogástalansággal viselkedjenek mindenkivel szemben.

Amint elvárom tőlük, hogy minden inzultust jelentsenek, épp olyan jogosan kérem a brassói nagyközönséget is, hogy panaszával egész bátran kopogtasson be hozzám. Csak így lehet megismerni a sérelmeket és csak így lehet orvosolni azokat. Durvasággal semmiesetre sem.

— A postán egyébként mindenki ideges — mondja Golumbovici főnök. Mindenki pillanatok alatt akar végezni a dolgával, ez pedig technikailag lehetetlen. Mindent elkövettem, hogy a kiszolgálást megkönnyítsem. Ajánlott leveleket két helyen lehet feladni, s a brassói cégek kérésére megtettem azt, amit sehol az országban: Reggel 8-tól este 9-ig szolgálják ki a feleket. Sokszor én magam személyesen ellenőrzöm a hivatalnokok működését és ügyelek a közönség érdekeire és figyelem kívánságait, elégedetlenségeit, hogy aztán orvosolhasam.

— Azt akarom elérni, hogy a postára mindenki örömmel jöjjön és örömmel távozzon. Ebben az irányban dolgozom és azt akarom elérni a hivatalnokok állandó nevelésével is. Ahhoz képest, hogy milyen kevesen vannak, hogy a költségvetésben milyen kis fizetéssel szerepelnek, hogy a munka miatt egyharmad részük mindig beteg, szinte hihetetlen az a munka, amit végeznek.

A postaszállítás, a telefon és a távírda romániai főartériája Brassón húzódik keresztül.

És Brassó az anyagi, személyi és technikai hiányok ellenére is csodálatos pontossággal továbbítja mindent, amit a köteleesség előír, és ami annyira fontos az ország gazdasági életének egészséges vérkeringésére nézve.

— A brassói vállalatok rengeteg sokat panaszkodnak a bukaresti telefonvonal miatt — vezetem új vágányra a beszédet. Vagy nem kapják órakhosszat a fővárost, vagy csak rövid beszédet engedélyeznek. Mi ennek az oka? — Egyszerű.

Brassó és Bukarest között csak egy vonal van.

Ezt használják az összes hatóságok hosszú beszélgetéseikhez, továbbá az összes erdélyi városok, holott

ez az egy vonal még a brassóiak igényét sem elégítheti ki teljesen.

Saját orvosa elrendeli, hogy csak „OLLA”-t használhat. Ügyeljen az „OLLA” névre.

A helyzetén egyelőre nem lehet segíteni.

— Főnök ur, úgy tudom, hogy sok brassói új cég és vállalat kérte, hogy bevezessék a telefont, de eddig minden eredmény nélkül. Mi ennek az oka?

— Igaz, hogy

mintegy kétszáz kérvényt nem lehetett kedvezően elintézni.

Ez pedig nagy szó. Az iparában és kereskedelmében hatalmas lépésekkel fejlődő Brassó feltétlenül megkívánja, hogy telefonhálózata szaporodjék. A központ is úgy van berendezve, hogy még akár ötszáz új telefont is befogadhat, de a baj nem is itt van.

Brassóban azért nem lehet új telefont létesíteni, mert nincs hozzá drót, se a felső, se az alsó vezeték részére.

Még a meglevő vonalak és készülékek is annyira régiak, és rosszak, hogy már rég feltétlenül szükséges lett volna egy alapos felújításra. Külföldről nemrég rendeltünk huzalokat a frissítésre, de még nem érkeztek meg.

Terobe van véve, hogy Brassót automatikus kapcsolóközponttal látják el.

Ebben az esetben megszűnnének a telefonálók és a kapcsolók közötti konfliktusok, — mondotta nevetve a postafőnök. A Siemens-Schuckert művek egy mérnöke felvette az adatokat is és most várjuk, hogy Németországból megérkezzék az árajánlat.

★

— Röviden ennyiben foglalható össze a főnök úr felvilágosítása, aki valóban európai gondolkodású, becsületes és lelkes szakember.

Nem is őbenne és nem a telefonos kisasszonyokban van a hiba. Azok a gorombaságok, amelyeket néha-néha ők kénytelenek meghallgatni — nem nekik szólnak. Éppen azért azt ajánlanám, ha valamelyik előfizető dührohamaot kap, ne kapcsolják ki a telefonját. Sőt, kapcsolják össze a liberális kormány telefonjával.

Székely Géza.

634
KENDOFF ISTVAN
gyermekbici gyár
Cluj, Str. Noua 20.
Gyárt: Gyermek, sport, szab.
baba kocsit és játékarut.
Kérjen árajánlatot.

SCHULHOF EMILNÉ
Scoală și atelier de țesut „Orient”
ORADEA
Str. Episc. Ciorogariu 14.
A legszebb perzsaszőnyegek, külföldi fonalak, se-lyem-perzsák, minták és szövőkellékek legjobb beszerzési forrása.
Videki megrendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Egészséges idegek Munkaközü Siker

vannak az

Arsenferratoze

„Boehringer”

ezen könnyen emészthető vas és arsen szerves kombinációjából álló szer által biztosítva. Ideális erősítő szer túlerőltetettek, idegesek és lábadozók számára.

Arsenferratoze

erősíti és megnyugtatja az idegrendszert, megóvja ez által a veszélyeztetett egészséget és az ember teljes erejét harmonikus kifejlődésre bírja.

Arsenferratoze tehát minden ember megbecsülhetetlen jótevője.

Arsenferratoze „BOEHRINGER” minden gyógyszerárban és drogériában kapható
C. F. BOEHRINGER & SOEHNE G. m. b. H.
Vegyszerészeti és gyógyszerügyi, Mannheim-Waldhof.

Kártérítési pört indítottak egy nagyváradí divat-cég főnöke ellen, a decemberi rombolások miatt

Rombolt-e Cotrus tanár, vagy csak az érdekes véletlen vitte közel a rombolások színhelyeihez

Nagyvárad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A decemberi diákrombolások zaja, amelyet az egész világban ütöttek, már halkulóban van. De azért még mindig maradtak bizonyos utórezgések és ha már napirendre is tértek az emberek, a decemberi diákjárás emléke még sokáig fog kísérteni. Nagyváradon most cserélik fel az összetört cégtáblákat, kirakatokat, ajakkal. Az épületportálok előtt munkások létrája emelkedik, hatalmas belga csiszolt tüvegek vannak a falaknak nekítámasztva, s egykedvűen folyik a munka: helyrehozni azt, amit a jobboldali destrukció ide tett föl.

A nagyváradí törvényszékhez tegnap több mint érdekes keresetet nyújtott be Cotrus volt jogakadémiai tanár, jelenleg ügyvéd, aki a diákrombolásokban, mint egyik gyanúsított szerepelt a hadbíróság előtt.

Cotrus tanár a Hollós divattervező főnökét perelte be, hamis véd, régalmazás és hitelrontás végett, mert Hollós Jenő azt állította, hogy Cotrus egyike volt a rombolások vezéreinek és ő volt az, aki a Hollós üzlet kirakatainak összetörésénél a felhevült diákokat még lendületesebb munkára tűzte.

Hollós Jenő divattervező ezt az állítását két alkalmazottjával igazolta, akik mint szemtanúk vádolták meg Cotrus tanárt. Hollós bejelentése alapján, legalább is Cotrus tanár így tudja, került a vád a hadbíróság elé. A hadbírószági tárgyaláson, mint emlékeztetés, Cotrus mentőtanu vallomások alapján felmentették. Cotrus ugyanis azt vallotta, hogy

a véletlen sodorta a tömegbe és csak véletlen folytán láthatták a rombolók között. Igaz, hogy Cotrus gyakorta sodródott, amíg a diákok Nagyváradon jártak, mert épenugy észre lehetett venni korpulens alakját, a Rákóczy-uton, mint a Teleky-utcai zsinagóga rombolásánál, ahol különben Bunescu akkori rendőrprefektus is jelen volt. Érdekes véletlen a véletlen érdekességei sorában az is hogy Cotrus a decemberi napok izgalmaiban, amikor először hallotta az öt ért vádaskodásról, Bunescu rendőrprefektusra gyanakodott, aki szerinte neki ellensége és rosszakarója volt. Cotrus ennek a gyanakodásának, hogy Bunescu rendőrprefektus ellenséges érzülete állította személyét előtérbe a diákrombolások bűnbakjaként, több ízben méltatlankodó, hangos kifejezést is adott. Ezek után csodálatos fordulatként hatott, hogy Cotrus fölmentő tanujaként a kolozsvári hadbíróság előtt éppen Bunescu, a volt rendőrprefektus jelentkezett. Bunescu vallomása volt az, amelynek alapján Cotrust fel kellett menteni és a felmentés hatásaképpen nyújtotta be most igényét a decemberi napok hőse Hollós divattervező ellen, akitől különböző címen 240 ezer lej kártérítést igényel.

Ugy látszik Cotrusnak sürgős szüksége lehet valami nagyobb összegre, mert a per benyújtásával egyidejűleg beadványt készített a városhoz is, amelyben megjelenendő könyvéhez 30 ezer lej támogatást kér. A nagyváradí városi tanács állandó választmányja szerencsére bír olyan kifinomult kulturérzékkel, hogy nem kíváncsi Cotrus ur könyvére és anyagi támogatásával remélheti annak megjelenését.

Ujra veszélyben van az aradi Egyesült Bank likvidálásának sikeres lebonyolítása

Szana Zsigmond bankja, a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. egy 220.000 lejes tétel miatt súlyos nehézségek elé állította az Egyesült Bank likvidálási akcióját — Nehány szó a kisebbségi pénzügyeztetek közt fennálló „jóviszony”-ról

ARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A bankbotrányok aradi sorozatának három áldozata, az Ipar és Népbank, az Egyesült Bank Rt. és a Victoria Takarékpénztár szomorú esete állandó pertraktáció tárgyává tette pénzügyi és a pénznek híjával levő körökben egyaránt ezt a viszonyt is, amely az aradi bankokat egymáshoz, illetve az ország többi pénzügyeztetéhez fűzi. A szempont nem volt érdektelen. Emlékeztetés még az általános megdöbbenés, amelyet az a szomorú tény keltett, hogy az aradi Ipar és Népbank összeomlásakor a nagy multu és nagy gazdasági jelentőségű pénzügyeztetet talpraállításának céljaira sem Aradon, sem az ország egész területén nem akadt egyetlen bank, amely 15—20 milliót rászánt volna az Ipar és Népbank megmentésére, holott szakértők szerint ez az összeg bőven elég lett volna hozzá, hogy a tekintélyes pénzügyeztetet továbbra is a piacon maradjon és idők folyamán régi virágzó állapotát visszanyerhesse.

Az aradi Ipar és Népbank meghalt. Részvényesei egész befektetett tőkéjüket elvesztették, betétesei jelentékeny tőke és kamatvesztést szenvedtek. Ezzel szemben az összeomlott pénzügyeztetet bankhitelezői egy bani veszteség nélkül hozzájutottak az Ipari és Népbanknál elhelyezett tőkéjükhöz. A

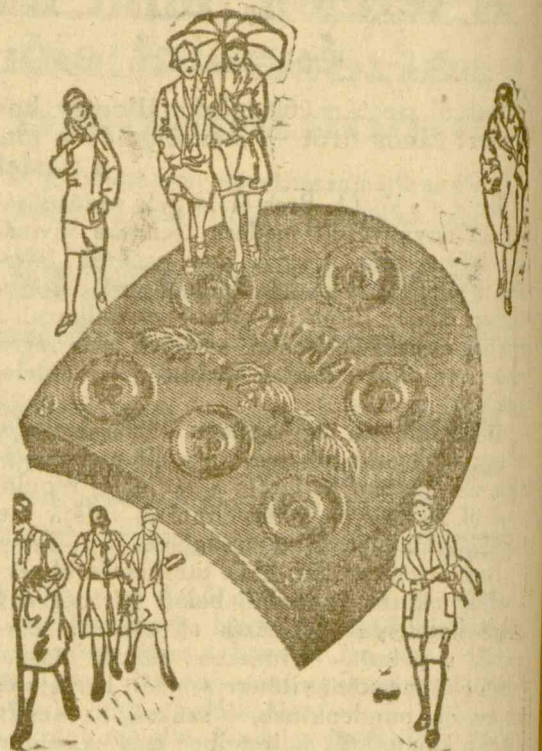
Hermannstaedter Sparkasse így minden levonás nélkül megkapta több mint öt millióját, amint hogy nem vesztettek egy banit sem az Ipar és Népbanknál érdekelt aradi bankok sem. Sőt, — mi tagadás, — még nyertek is, mert automatikusan felszíták a piacról eltávolított bank komitmentseinek nem jelentéktelen kontingensét is.

A kisebbségi bankok között fennálló „jóviszony” illusztrálására új szenzációt produkált az aradi illetve az Arad—temesvári bankpiac. A közgazdasági intimtást előzményeivel egyetemben röviden alábbiakban összegezzük:

A könnyelmű, sőt a Btkv-vel is összetévesztésbe jutott vezetés miatt összeomlott aradi Egyesült Banknak számos bankhitelezője volt. Mint minden számottevőbb pénzügyeztetet, úgy az aradi Egyesült Bank is, számos erdélyi és bánági bankkal állott összeköttetésben. Ezek közül a pénzügyeztetek közül az Csanádi Takarékpénztár, aradi Központi Takarékpénztár, Victoria Takarékpénztár Rt.-én, mint helyi bankokon kívül kisebb-nagyobb összegekkel tartozott a kolozsvári Mezőgazdasági Banknak, a Temesvári Első Takarékpénztárnak, a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt.-nak is. Ezeknek a banktartozásoknak összege száz-ezer és félmillió lej között mozog.

Amikor az Egyesült Bank tönkrement, a felszámoló bizottság annak rendje és módja szerint összeköttetésbe lépett a felsorolt bankhitelezőkkel, amelyek egy kivételével valamennyien magukra nézve is elfogadták a betétesek által is elfogadott feltételeket, sőt a napokban megkezdett kvótakifizetéseknél fel is vették a számukra is kiutalt nyolc százalékos kvótát. Óriási feltűnést keltett az aradi pénzpiac, hogy

a felsorolt kisebbségi bankok közül egy akadt, amely annak ellenére, hogy mindössze kétszázhuszezer lejfel van érdekelve, az aradi Egyesült Banknál, még csak válaszra sem méltatva az egyezkedési kísérleteket és ezáltal ellene szegült a likvidálási akció sima lebonyolításának.

A NŐ ÉS JÁRÁSA!

Egy szellemes francia állította, hogy a nő nemessége járásáról ismerhető fel. Könnyed léptű, ruganyos és biztos az állagon feltűni nő járása.

PALMA-KAUCSUK SAROK

a járást biztosítja és ruganyossá teszi. Francia sarok díszítő az új PALMA-LOUIS-sarok erőteljes cipő.

Aradon mindenki tudja, hogy a szerencsétlen sorsu Egyesült Bank likvidálásának leghathatósabb akadályát egy Ciuciu Arad nevű fiatal ügyvéd, aki állítólag hét-nyolc százezer lej betéteket képvisel és erőnkerejével csödbe akarja kergetni a bankot. A felszámolóbizottság teljes erejével ennek az ambiciózus fiatalembernek hátbatámasztás ellen védekezik. Indokolt így a megdöbbenés, amit a szomorú tény keltett, hogy a csödhajszát irányító ügyvéd

a romániai piac egyik legtekintélyesebb bankvezérében, Szana Zsigmondban talált fegyvertársra, mert az Egyesült Bank 220.000 lejjel érdekelt makacs bankhitelezője Szana Zsigmond bankjával, a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt.-al azonos.

A nagy visszatérítést, amelyet az erdélyi és bánági kisebbségi bankok között fennálló csipős izű „jóviszony” kelt, fokozottan indokoltá teszi az a jóindulatú és valóban önzetlen támogatás, amelyben az aradi pénzpiac bajba jutott román bankját, a Victoria Takarékpénztár Rt.-t egyszerre három hatalmas pénzügyeztetet, a Banca Națională, Banca Românească és Banca Albina siet levezetőhöz a további fennmaradáshoz juttatni.

Az összehasonlítási tabella egymás után iktatott három illusztrációja, — mely gondolkodjunk, — elég kifejező képet nyújt kisebbségi gazdasági életünk jelenéről és jövőjéről. Is további magyarázó kommentárok nélkül is.

A világpiac lényegtelen változás. A belföldi piacon élénk kínálat áruban Zürich. Devizák. (Zárjelben a tegnapi záró árfolyamtól való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márkát 124.15, egy dollár 5.1875 (—0.025), egy angol font 25.3275 (—0.0025), száz francia frank 20.42 1/2, száz olasz líra 27.33 (+0.25), száz cseh korona 15.37, száz dinár 9.13 (+0.05), száz lej 3.20 1/2, száz pengő 90.1 (—0.05), száz osztrák shilling 73.

ÉRTESÍTÉS.

A hatóságok, magánintézmények és a nagykövetség szíves figyelmébe ajánljuk, hogy

D. MOCIORNITA
BUCUREȘTI,

Strada Apele Minerale 31-33.

Az alatti új üzemenben olcsó áron gyártják és árusítják a legjobb bőrűt, u. m. talpat, régi módszer szerint, tartósan teiben. Sarga és fekete chrombőr, szilárdnak. Minden fajta bagaria-bőr. Fekete és színes box-bőr. Saját speciális előírás szerint készült szíradékok lábbeli és kiegészítők gondozásához. Egyenruhák és fehérnemű.

A LEGJOBB BEDÖRZSÓLO
SPANYOL NÁTHA
FEJ-LÁBÉS
IDEGFÁJDALMAK
ELLEN
CARMOL
GYAKODJUNK AZ UTÁNZATOKTÓL
FOLTERAKAT STREANICHITĂ VĂCĂRESCU 5, BUCUREȘTI

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A * gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.
A Brassói Lapok nyomdavidárlatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420, félévre 820, egész évre 1600 lej

További visszleszámitolási hitelt kapnak a temesvári bankok

Temesvári tudósítónk jelenti: Tegnap Temesvárra érkezett Paicoveanu a Banca Nationala «Hitelosztály»-ának vezére, aki a Banca Nationala temesvári fiók igazgatójának Dobrovicescunak közbenjöttével értekezletre hívta összes az összes temesvári pénzintézetek vezetőfőfőit.

Az összehívott értekezletnek híre óriási érdeklődést váltott ki a kereskedelem, a gazdasági és pénzügyi élet egész területén.

Temesvár pénzintézeteinek összegyűlt vezetőfőfői előtt a Banca Nationala «Hitelosztály»-nak vezetője valóban nagyjelentőségű nyilatkozatot tett.

Első és legfontosabb az, hogy az összes temesvári pénzintézetek számára a leghatározottabban megígérte a további visszleszámitolási hitelt. Az adott körülmények között ma ez a helyzet kulcsa s várható, hogy a kijelentés után a «spannung» engedni fog.

Részletes előadásban ismertette a vezér a Banca Nationala kamatlábpolitikáját s nagy elismeréssel állapította meg, hogy Temesvárott a bankok egyéni kezdeményezéssel maguk szállították le a kamatlábat.

Unnepélyesen jelentette ki a Banca Nationala vezére, hogy a lej stabilizálása már befejezett tény s hogy a «Romanul» pénzegység felállítása folyamatban van.

Közölte még Paicoveanu igazgató, hogy a temesvári pénzintézetek legközelebbi írásbeli értesítést is kapnak az újabb visszleszámitolási hitel nyújtásáról.

— Szombaton tárgyalja a brassói törvényszék a nagy bélyeghamisítási pert. A múlt év tavaszán leplezett nagyarányú bélyeghamisítási bűnpert szombaton, május tizenkilencedikén tárgyalja a brassói törvényszék első szekciója. A pernek brassói és szatmári vádlottjai vannak s sok tanút is idézett be a törvényszék a tárgyalásra, amely iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— Ünnepelek Jancsó Benedek közéleti tevékenységének ötvenedik évfordulóját. Budapestről jelentik: A magyar-székesely egyesület elhatározta, hogy Jancsó Benedek közéleti tevékenységének ötvenedik évfordulóján, június hetedikén, az Akadémiában ünnepi ülést tart. A szegedi Egyetem ugyanebből az alkalomból május 29-én arany diplomával tünteti ki Jancsó Benedeket.

Astra (Apollo) Mozdó

Ma, pénteken fut utoljára a „Sakkjátékos”

Szombattól, mindenidők leghatalmasabb alkotása

„CHANG”
(A Dzsungel éposza)

lesz vetítve.

Vasárnap délelőtt nagy ifjúsági előadás. Jackie Coogan „mint Jókai”. A főszerepet a világhírű gyermek filmsztár Jackie Coogan játssza. Ezt a ritka filmeseményt felnőttek is megnézhetik.

Milliók sikasztás Brassóban

Letartóztatták a Cartea Românească brassói fiókjának vezetőjét

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától) Az ügyészségre néhány nap előtt szenzációs feljelentés érkezett az egyik brassói könyv- és papírkereskedő fiókjának a vezetője ellen. A feljelentést a Cartea Românească bukaresti cég, — amelynek Románia minden nagyobb városában fiókjai vannak, — brassói fiókjának vezetője, Höflich Gusztáv ellen tette.

Höflich már több éve vezetője a brassói fióknak, s miután a cég bukaresti igazgatósága megbízható embernek ismerte, jóformán minden ellenőrzés nélkül dolgozott. Néhány nappal ezelőtt azonban egy elszámolásban elkövetett tévedés következtében a bukaresti központ egy hétszáz ezer lejes hiányt állapított meg.

A bukaresti központ azonnal jelentést tett

az esetről a brassói ügyészségnek, amely elrendelte a vizsgálatot, s az ügyet kiadta a vizsgálóbírónak. A vizsgálat három nappal ezelőtt kezdődött meg, a vizsgálóbíró felülvizsgálta a fiók levelezését és könyveit, s megállapította, hogy

az elkezelt összegek meghaladják az egymillió lejt.

A vizsgálat Höflich Gusztáv

letartóztatására vezetett,

akit ma délelőtt állítottak elő az ügyészségen. A vizsgáló tovább folyik az ügyletvitel három évére visszamenően, amióta Höflich a fiók vezetője lett.

— A Zsidó Nemzeti Szövetség brassói helyicsoportja sorozatos, ingyenes kultúrelőadások bevezetését vette terve. Ezen előadások részbeni célját, a nagy zsidó kultúragnagyságok, valamint művelők megismertetése és méltatása, másrészt, az aktuális zsidó problémák szemmel tartása fogják képezni. Az első kultúrelőadás 21-én este 8:30 órai kezdettel, az Árvaház-utcai tanácssteremben lesz, melynek előadóját a vezetőség Dr. Deutsch Ernő főrabbi urat kérte fel. Az előadás után, a Temesváron, június 5—7-ig tartandó Clonista Konferencia brassói delegátusainak megválasztása fog megtörténni. A helyicsoport vezetősége ezúton hívja meg az érdeklődőket, a magas hívóju előadás meghallgatására és sékelfizető tagjait ezenkívül felkéri, hogy választói joguk gyakorlására feltétlenül megjelenjen szíveskedjenek.

* **Eljegyzés.** Berkovics Gizike Lunea de Mijloc és Közér Károly jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Ivria Sport Club** 1. hó 23-án, szerdán este 1/2 9 órakor az Árvaház-utcai tanácssteremben rendes évi közgyűlést tart, amelyre ezúton hívja meg a tagokat az elnökség.

* **Egyházközségi közgyűlés.** A brassói magyar ág. h. ev. egyházközség folyó hó 20-án, vasárnap d. e. 11 órakor istentisztelet végeztével a magyar evang. templomban közgyűlést tart, melynek tárgysorozata: az 1927 évi számadás jóváhagyása és fontos folyóúgyek elintézése. A közgyűlésre egyházközsége minden egyes tagját meghívja az egyházközség elnöksége.

— **Kiállítás.** Folyó hó 20-tól június 3-ig a helybeli „Cercul Militar” helyiségekben M. Aricescu urnó rendezésében új kiállítás nyílik meg. A kiállításra kerülő román nemzeti szöttek, ruhák, szőnyegek stb. minden nap 10—1 és 3—7 tekinthetők meg. A belépés díjtalan.

— **Szolgálatos gyógyszerárak.** Május 19-től június 2-ig a déli, éjjeli és vasárnapi azolgálatot Schneider H. „Arany oroszán” gyógyszerertára Kapu utca 21 szám alatt és Cutean „Csillag” gyógyszerertára Hosszu utca 5 szám alatt látja el.

— **Színházi bérletek.** A május 29-ikével kezdődő arassói magyar színtévadra a bérletek jegyzése megkezdődött. Révay titkár délelőtt 10—1-ig és délután 4—8-ig rendelkezésre áll az Apollo-mozgó előcsarnokában a bérelni szándékozó közönségnek. Reméljük, hogy Brassó magyarsága tisztában van azzal, hogy minő hivatást tölt be a magyar színészet és teljes erejével támogatására siet a magyar kultúra derék ménekasainak. Nem szabad megengednünk, hogy a nagy áleozatokat hozó és igazi művelőzetet biztosító kolozsvári színtársulatot csaldódás érje városunkban, melynek magyarsága eddig mindig álérezte és teljesítette is kötelességét a magyar kultúrával szemben.

— **Orvosi kozmetikai rendelés,** a modern technika összes vivmányainak igénybevételevel, vasárnap kivételével naponként 2—5-ig, dr. Ritter, bőrgyógyász, Hirscher-utca 25.

* **Püspökgyógyfürdőbe** ez évben is küld 100 beteget havonta a bukaresti casa centrala főintézősége. Első 100 beteg május 15-én érkezik 28 napi kurára, köztük sok rheumás, köszvényes és csúzos beteg. 1927. évi évadban a központi főorvosok által 50 százalékos gyógyulás a Püspök fürdőben, melynek vize, gyógyhatása páratlan levegője pormentes, tiszta, erdei levegő.

* **Alsófehérmegyei előfizetőinket** értesítjük, hogy előfizetéseiket a Brassói Lapok dévai fiókiadóhivatalánál is teljesíthetik.

Életének leírását ingyen!

„Elűzheti gondjait”

mondja a híres csillagász.

Életének leírása okosan gondolkozó ember részére époly fontos, mint a tenger térképe a hajós részére. Miért akar Ön bekötött szemmel járni, amidőn egyszerű levél által pontos felvilágosítást kaphat, azokról az utakról, amelyek sikerhez és szerencséhez vezetnek?

Előre figyelmeztetve, előre vértézve!

ROXROY tanár megmondja Önnek, hogyan érhet el sikert, melyek az előnyös és melyek rossz napjai, mikor kezdjen hozza új üzleti vállalkozáshoz, vagy menjen utra, mikor házasodjon, mikor igyekezzen helyzetén javítani, földet, vagy házat venni, vagy mikor spekuláljon. Mindezt megtudhatja életrajzából, amelyet Roxroy tanártól kaphat.

Mme. E. Servagnet, villa Petit. Paradis Alger írja:

„Horoszkóppal teljesen meg vagyok elégedve, leírása a legnagyobb pontossággal tárja fel a múlt és jövő eseményeit, jellememet és egészségi állapotomat, diszkrétan fellebbenti a jövő fátylát és értékes tanácsokat ad. Roxroy tanár munkája csodálatraméltó.”

Ahhoz, hogy életének rövid leírását kézhez kapja, egyszerűen szükséges, hogy születési idejét, nevét és címét olvasható írással közölje, ha akarja küldhet 20 lejt bélyegben (nem ércpénzben) a portó és az írás költségéhez. Cimezze meg levelét a következő címre: Professor ROXROY, Dep. 8325 C. Emma-sstraat 42. Den Haag (Hollandia). Levélportó Hollandiába Lej 10 U. i. Roxroy tanár nem érti a magyar és román nyelvet és sajnálja, hogy ennélfogva választ csakis németül (kivánságra ranciaul v. angolul) adhatja meg.

(*) A »Nervn« szanatórium orvosai kezelettel, öt-hatszori étkezéssel, fürdőkkel stb. teljes ellátást és kezelést nyújt napl 300 (III. o.), 500 (II. o.) és 600 (I. o.) lej fix árak mellett. Gyógyszerek árai külön.

* 160 lejért valódi svájci órát kaphat, 2 évi jótállással. Ezüstözött láncot ingyen adnak hozzá. Küldjön be még ma 100.— lejt előlegképpen a „La Ceasornicul Longines” céghez, Bucuresti, Bld. Maria 8 címre, amely a külföldi utánvételezése mellett azonnal megküldi Önnek az órát és láncot.

A mai pénzpiac

A lej mára változatlan

Száz lej Zürichben

3.20^{1/2}

100 lej 0.62 dollár	1 dollár	162.85 lej
100 lej 4 shilling 3875 p.	1 angol font	795 ^{1/2} lej
100 lej 3.54 m pengő	1 pengő	28.55 lej
100 lej 2.592 márka	1 márka	39 lej
100 lej 20.87 cseh kor.	1 cseh kor.	4.84 lej
	1 o. schilling	22.96 lej

1 svájci frank 31.45 lei

Gyökeresen eltávolítanak nélkül és fájdalommentes gyógyítása az elhanyagolt

KANKONAK

férfinak és nőknél komplikációival együtt

VILLANY KEZELÉS ÁTAL.

A legújabb villany kezelési módszer alapján. A gyógyulás teljesen BIZTOS és laboratoriumi vizsgálat alapján igazolható. Az ondtartónál, a heréknel, vagy a húgyhólyagnál beállott komplikációk gyorsan gyógyulnak.

SZIFILISZ — HUGY- és NEMI BAJOK — NŐI BAJOK

Hőkezelés — villanykezelés — ultraviolett és intravörös sugárak — magas frekvenciájú vibráció — orvosi villanykezelés.

Telefon 14-34 „CENTRAL” orvosi rendelő Telefon 14-34

BUCUREȘTI, Calea Grivitei 129.

Működik naponta reggel 8 órától este 9 óráig.

Orvosi és fogászati rendelő

București

Sir. Bărăției 23. szám alatt.

Bel- és gyermekgyógyászati

Dr. Herczeg Imre.

Nőgyógyászati és sebészeti

Dr. Garovics G.

Nemi- és bőrgyógyászati

Dr. Klein Oszkár

Fogászati

Voith Gerő és Asderban

urak vezetésével.

Modern felszereléssel, Ultraviolett és Ultravörös elektromos- és D'arsonval (Hochfrequenz) kezelések, Analízisek és Ultramicroskop. Amerikai rendszerű tömések és szájmunkák. Mérsékelt árak. Nyitva: reggel 9-12-ig és 4-8-ig.

Dr. PUTUREANU-féle

mell-gyógyszörp

jóhatású a felső légutak betegségei ellen Bukarestben.

A tüdő és légzőszervek megbetegedései ellen

Pertüdőgöcs, gyulladás megakadályozása, köpet és energikus ellenőrzése a légzőszervek gyors meggyógyítására.

Használható: köhögés, asztma, tüdőgyulladás, más tüdő- vagy légzőszervi megbetegedések ellen. Hatásos szűdőtüszítésre való hajlamosság és vérkeringés, továbbá görcsös, szárazköhögés rohamok stb. ellen.

Lerakat:

DROGERIA CARGEA, BRASSÓ

P. BESVERHI

vezérképviselő

București, Strada Sîrbey Voda 163. Telefon 336-23. Kiváratra bármilyen felelősséget ad

Kereskedelmi utasoknak találkozó helye Bukarestben az egynevezett

RESTAURANTUL VIENEZ

Str. Ilfov Nr. 4. (a Casa de Depuneri mögött)

FRITSCH KÁROLY erdélyi szállodás szakaszer vezetője által megnyitott.

Ujonna átalakított étterem és konyhahelyiséggel. — Rendkívül bőséges és erdélyi konyhával. — Erdélyi fajták.

Special Luther sörök!

Pigymes kiszolgálás! — Szolid árak! Erdélyi élelmiszer.

Ki használjon PODOL-1?

aki szereti a tisztaságot, aki szereti a kényelmes járást, akinek lábizzadása van, aki sokat áll vagy jár, aki sportol, aki sokat utazik, vagy kirándul, akinek lábai pöffednek, katonák, csendőrök, rendőrök, cserkészek.

Bámulatos eredmények. Egy kura minden láb bántalmat tökéletesen megszüntet, a legmakacsabb lábizzadást, pöffedtséget. A járás podolozott lábbal csodás.

Kapható gyógyszerárakban és droguériákban. — Ára 40 lej.

Készlet:

CSANDA-GYÓGYSZERTÁR ORADEA

A temesvári Magyar Párt szervező munkája

Dettán is megalakult a magyar párti tagozat

DETTA. Bánsági szerkesztőségünk jelenti: Immár három hónap óta szakadatlanul folyik a bánsági magyarság megszervezése.

Most Dettán szállott ki a temesvári Magyar Párt vezérkara élén Ambrózy báróval. A közgyűlésre igazán impozáns számban jelent meg a városka magyar közönsége és érezhető testvéri melegséggel és szeretettel fogadta a temes-torontáli magyar élet reprezentánsait.

A közgyűlést a dettalak üdvözlő szavai nyitották meg.

Ambrózy báró néhány köszönő szava után Páll dr. főtitkár ismerteti a dettai szervezet megalakulását. Erősen hangsúlyozza a demokrácia elveit és a titkos szavazás jelentőségét.

Lelkes éljenzés a válassz.

Ambrózy báró a szervezett magyarság eredményeiről beszél, de kiemeli, hogy még távol áll a magyarság jogainak kivívásától. De ha a magyarság tovább is ilyen lelkesen tömörül, — a tömegek követelését visszautasítani nem lehet könnyűszerrel.

Kabos Armin, Németh Kálmán, Szappanos Gyula, szavai után Páll György dr. örömmel beszél szervezési munkája eredményéről, végül Pogány László szerkesztő retrospektív képet adott az eddigi munkáról.

Az elnök megköszöni az elhangzott szavakat, s a tagozat forró, lelkes tapsai között fejeződött be a gyűlésnek ez a része. Ezután a tisztikar választásának eredményét ismertették.

SPORT

A magyar válogatott megverte az angol bajnok-csapatot

Legyőzték a török olimpiai csapatot is — Budapest—Stambul 4:1 (3:0)

Az olimpiai versenyekre utazó török válogatottak Budapesten az MTK pályán mérték össze erejüket Budapest válogatott csapatával. A mérkőzést harmincötezer ember nézte végig.

Mindjárt a mérkőzés elején kitűnt, hogy a törökök kitűnő stílusban játszanak. Különösen a csatársor mutatott szép, kiforrott játékot. A közvetlen védelmük szintén kitűnő, a halvesoruk azonban gyakran kihagyott, s ennek köszönhetik vereségüket. Az első félidő góljait Bihámi, Zakube és Konyor rugták. A második félidőben a magyarok iskolajátékot produkáltak. A negyedik gólt Konyor rugta. P. Szabó egy gólját offszajd címen Csajághy (Szabadka) bírő nem adta meg. A vigaszgólt Olaidin rugja a 25-ik percben.

Profit komb.—Blackburn Rovers 3:2 (2:1).

As angol gilyanyertes csapat kontinentális szereplése során ellátogatott bécsi győzelme után a magyar fővárosba, ahol az elsőosztályú liga csapataiból összeállított kombinált vette fel ellene a küzdelmet. Ami nem sikerült az osztrákoknak, sikerült a budapestieknek. A magyarok lendületes játékkal győztek a híres angol együttes ellen.

A magyarok lámpalázzal kezdték a játékot. Az angolok gyorsan leszorítják őket. Már

Brassó vasárnapi sportprogramja

Brasovia pálya.

Vasárnap délután fél négy órakor kerül újra sorra a Brasovia—CFR bajnoki mérkőzés. Mint ismeretes, az első mérkőzést a Brasovia 1:0 arányban megnyerte. Óvás folytán ezt a játékot megsemmisítették és új játékot rendeltek el, melyet vasárnap játszanak le. Előmérkőzést az Ivria és a Brasovia kombináltjai játszanak Ács bíráskodása mellett.

Olympia pálya.

A szezon egyik legizgalmasabb mérkőzésére van kilátás vasárnap délután fél hat órai kezdettel. A munkáscsapat, mely ebben a szezonban sorra verte az összes brassói csapatokat, s mely ma kétségtelenül a leggyorsabb, leggőlképesebb csatársorral rendelkezik, a második hely birtokáért fog ismét lelkesedéssel játszani az Olympia ellen, mely szintén hatalmas formában van, amit legjobban bizonyít a munkásokat verő vasutasok felett aratott 9:1 arányú győzelme. A két gyors, erőyes csapat küzdelme előreláthatólag szép jelenetekben, gazdag lefolyású lesz. Két órakor a munkások és az Olympia kombináltjai játszanak.

Hétfő.

A hétfői román ünnep alkalmával a Coltea és Brasovia játszanak a Brasovia pályán barátságos mérkőzést, Bíró Répásy. Előmérkőzést a két csapat kombináltja játszik Weisz vezetésével.

az ötödik percben Mitchel áttöri a magyar védelmet és gólt lő. Kezdet után a magyarok belefeksznek a játékba. A tizedik percben pár percre megáll a játék. A pályára érkezett lord Harmsworth, Rothemere fia, akit a közönség frenetikus éljenzéssel fogad, s akit a játékosok is üdvözlölnék. A következő percben a magyar csatársor villámgyorsan lerohanása győnyörködteti a tömeget, s a váratlanul szép akció Turay egyenlítő góljával fejeződik be. A harmincadik percben Kohut remek fejesével megszerezzi a vezetést. A félidő végén az angolok két kornert hagynak kiaknázatlanul.

A második félidő második percében a magyar csatársor megismétli bravuros lefutását, mely ismét gólt eredményez. 3:1. A magyarok most már végig fölényben maradnak. Az angolok egy kavardásból elérik második góljukat Mac Lean révén és durva játékkal igyekeznek az egyenlítést is megszerezni, azonban sikert nem érnek el.

Egyéb labdarúgó eredmények: Powsy, III. ker.—Bratislava 4:2 (2:2). Szeged: Budapest válogatott — Délmagyarország válogatott 3:1 (0:1). Bécs: Slovan—WSC 1:1 (1:0). Viena—Hertha 3:1 (1:1). Kassa: Északmagyarországi amatőr—Kassai am. válogatott 7:0 (1:0).

Az első olimpiai eredmények

Amsterdamban tegnap megkezdődtek az olimpiai játékok. A nagy sportünnepélyek Hollandia és Franciaország közötti gyephokki mérkőzésekkel kezdődtek, melyen a holland válogatott 3:0 arányban győzött. Dánia—Svájc 2:1, India—Ausztria 6:0.

Nyílttér

Salamon Imre ur volt carefi (nagy-károlyi) üzletvezetőnk f. év április 24-én alkalmazásunkban nincsen és így nevünkben sem üzletkötésekre sem pénzfelvételre nem jogosult.

Soc. pentru comert cu Masini de cusut

«SINGER»

BOURNE & CO.

E rovat alatt közöltekt nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Gsak 6 lejjel darabját

árusítjuk május 15-től kezdve híres svéd SWIFT-PRIMO borotvapengéinket. Szétküldés bármilyen mennyiségben direkt lerakatunktól, viszonteladónak árendámény.

Képviselek:

VELENTZAS & Co. București,

Bulevardul Elisabeta No. 89.

2045 (Kiküldés utánvétel mellett 2 tucattól kezdve)

KÖZGAZDASÁG

Egységesen rendezik Magyarország hitelproblémáit

Kedvező hitelhez jut az ipari élet — Szabályozzák a jelzáloglevelek forgalmát — Rendszeres hitelforrás a községek számára közmunkák céljaira — Javul a budapesti tőzsde

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Pénzügyminisztérium néhány nappal ezelőtti pontos kimutatást tett közzé arról, hogy Magyarország a pengőérték megteremtése óta kerekén negyven milliárd lejtnek megfelelő összeget kapott a külföldtől, elsősorban amerikai forrásokból. Ennek a hatalmas összegnek elhelyezkedése természetesen érezhető az egész magyar gazdasági életben, azonban egyúttal felvetette azt a problémát is, hogy az eddiginél tervszerűbben rendezett belső hitelosztási politikával egyfelől egyenletesebbé kell tenni a termelésre szánt tőkék elhelyezkedését, másrészt pedig biztosítani kell azt, hogy a külföldre fizetendő kamatok terhe is minél arányosabban oszoljon meg az egyes termelési tényezők között.

A pénzügyminiszter széles alapokon foglalkozik ezekkel a problémákkal és ma már azt lehet mondani, hogy a legfontosabb kérdések valóban megoldásuk felé közelednek.

Igy sikerült megoldani az ipari hitel kérdését, amelynek eredményeképpen már a legközelebbi jövőben hatven-nyolcvan nagy iparvállalat jut olcsó kölcsönhöz. Ez nemcsak azt jelenti, hogy ezek a vállalatok teljes mértékben kifejleszthetik termelőképességüket, hanem egyúttal azt is, hogy az értékpapírok a tőzsdén emelkedni fognak, mert a vállalatok terhei csökkenvén, természetes, hogy jövedelmüknek emelkednie kell.

Sikerült megoldani az utépítési programot is. Legutóbb a kormány az alföldi uthalózat kiépítésére nézve úgy állapodott meg, a vállalatokkal, hogy azok közösen szerződnek az állammal 30 millió pengő értékű utépítési munkát elvégzésére és az ehhez szükséges összeget ők maguk szerzik meg a külföldön, a kormánynak azzal a jóállásával, hogy ennek a kölcsönnek kamatait fejében le-

köti az automobil-adót. Ez a terv ebben a formában nem valósulhatott meg, azonban most mégis végrehajtják az utépítési programot, s a vállalatok külön-külön fognak erre a célra hitelt kapni.

Megoldják a jelzáloglevelek kibocsátásának kérdését és vele a földbirtok hitelproblémájának kérdését is. Eddig a jelzálogintézetek öletszerűen bocsátottak ki zálogleveleket és így helyezték el azokat a pénzpiacon. Most elhatározták, hogy a jelzáloglevelek kibocsátása egységes lesz, az egységesen megállapítandó összegeket kvóta szerint állapítják meg azok között, amelyek jelzáloglevelekkel foglalkoznak, kivéve a Földhitelintézetet, a melynek teljes szabadságot fognak biztosítani.

A községek számára szintén egységes terv alapján biztosítanak beruházási hitelt. A községek eszerint községi kötvények fejében kapnak majd hitelt s ezeknek elhelyezésére két nagy fővárosi intézet kap megbízást. Így a községeknek a szükséghez képest mindig rendelkezésre fog állni a beruházások céljaira szükséges hitelösszeg.

Nagyszabású szervezési munka ez, amely a magyar gazdasági életre minden irányban ösztönzően hat. A magyar gazdasági körök máris bizonyos megnyugvással állapítják meg, hogy a párisi, a berlini és a londoni tőzsde után a pesti is határozottan javulni kezd, s az utolsó két hét alatt a részvények nagy része tekintélyes áremelkedést ér el. A Lang gépgyár például ez alatt az idő alatt 103 pengőről 164 pengőre emelkedett s mellette a részvényeknek egész sora drágult 20—30, s még több 10—12 százalékkal. Például a Boni áremelkedés 73 százaléknak felel meg, a Wodianer nyomdájé 40 százalék, a Lámpa és a Mág 37 százalék, a Szikra 32, a Trust 30, a Salgó 17 százalékos emelkedést ért el.

sen tehát 169 milliót helyezett ki a jegybank abból a célból, hogy az ország hitelviszságát enyhítse. Ez az egyetlenegy tétel elegendő arra, hogy országos jegybankunk tehetetlenségéről és egyúttal képtelen gyermekes kapkodásáról ítéletet alkothassunk. A készpénzforgalom is csak lényegtelenül változott, amint-hogy változatlanul maradtak az állítólagos aranyfedezet tételei is.

(—) A Nemzetek Szövetsége gazdasági bizottságának ülése. Genfben most tartja ülését a Nemzetek Szövetségének gazdasági bizottsága, amely a nemzetközi vámvédelmek ügyével foglalkozik. A legutóbbi ülésen Layton, a londoni Economistnak, a világ legtekintélyesebb gazdasági lapjának szerkesztője kifejtette, hogyha az európai államok szaktadatlannal emelik a védővámokat, akkor Anglia is kénytelen ugyanezt a politikát magáévá tenni. Követendő példaként mutatott rá eközben a kis Magyarországra, amely az utóbbi évek alatt állandóan csökkentette vámtételeit s vámbevételei mégis állandóan emelkedtek.

~~~~~

— Gyomor és hasbántalmak, izgékony-ság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség, már nagyon is kétségbeesítő esetekben megszűntek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorra megivott egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Orvostanárak dicsérik azon értékes szolgáltatásokat, melyeket a Ferenc József víz járványok idején is mint biztos és enyhe hashajtó teljesít. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

~~~~~

Művészasszony

Írta: Sz. Solymos Bea (10)

— Edes hugom, a szerejmet nem szokás várni, sem futni nem szabad ejőle. Utólrá az embert akárhol és amikor rátalál, olyan, mint egy szivárványszínű szappanbuborék. Ha meg akarnád vizsgálni, hogy mi van a buborékban — elpattan s csak egy kis szappanos maszat marad a kezeden.

— Dehát hol találhaó a szerelem, amiről a költők énekelnek, Juci néni? Amiórt lovagok döfték szívükbe a tört, vitéz daliák befalaztatták magukat és országokat pusztítottak el?

— Lári-fári gyermekem! Tujzás! A költő felajza érzéseinek ernyedt hurját és tantáziák szárnyán belelovalja magát egy mámorba, bort iszik, morfiúmot hörpent, vagy éjjélkor belebámul a holdba. Keres egy asszonyt, egy nőt, kire illúzióinak tündérvilágát ruhazza, hogy csak sajtoljon, préseljen ki belőle egy rimbeszedett szerelmes sóhajt. Az asszony aztán mellékes. Ha véletlenül a felesége — még meg is püföli, ha a vers már kész és rossz a vacsora, vagy nem sikerült a versért pénzt kapni.

A trubadurok lányom önmagukat nevelték nagygyá, s lehet, hogy a „Szerelmem”-hez fohászkodtak egy csipetnyit kunyerálva belőle. Mikor valaki fiatal vérenek muzsikáját, érzéseinek feléledését érzi, akkor magát a szerejmet szereti. De hidd el, hogy mi magunk, akik szeretni vélünk, magunkból kiszítjuk fel a szerelemre kiszemelt partnereinket. A nagyon fiatal és érzelmes lény, még egy fatörzsbe is beletud szeretni...

Dalma éppen Révész doktorra gondolt.

Lám, néha neki is sikerült vágyai Révész doktor után, vajjon az önmagából kiindult érzés önmagára való visszahatása ez? De Juci néni benne volt a filozófiában és megakasztotta gondolatait menetét.

— Egy másik fajta is van a szerejmetnek, mikor a szerelem és a hiúság úgy összefonódik, mint a nap és az éj. Legtöbbször azt szeretjük, ami hiúságunknak hizeleg, és csaknem mindig önmagunkat szeretjük titkosan, öntudatlanul a legnagyobb szerejmet mélyén. Nem jó a szerejmet boncaszatra tenni Dalma!

— Juci néni megbocsásson, hogy személyeskedem, de Juci néni az azt hallottuk, hogy Miklós bácsi Juci néni előtt senkiféle nem szeretett és nőt nem ismert Juci néni kivül — és 30 évig éltek oly ideális házassággal! Ugy hát vannak kivételek is?

Darvasné arcán felhő suhant el, de tudta, hogy Dalma lelkét megnyugtatta, ha az igazat mondja.

— Miklós — — — Miklós is csak olyan volt, mint a többi férfi. Kissé válogatósabb és gögösebb talán, mint a szerelemkere-sők általában és tulajdonképpen a saját tisztaságára volt a leggögösebb. Bár az hiszem, hogy nagy várakozásban csalódott, mikor felesége lettem, — de ezt gondosan titkolta előttem. Igaz — néha extázisba lobb-banva engem a női eszményképe, legszen-tebbjévé avatott önmagában. De ez is önzés és hiúság volt, mert más halandót száml-mas teremtsnek tartott önmagába be beszél-ve, hogy csak ő bírja mégis a legkülön-bb asszonyt.

— Taján igaza volt Miklós bácsinak? — vágta közbe Dalma.

— Ravasz voltam, bevallom neked. Ugyanis óva vigyáztam szerejmet árnyalatait, nehogy hiba essen benne. Az illúzióra örköd-tem harminc éven át kitartással. Ez volt az ő achillesi sarka. Ő az illúziót szerette benne, látod tehát, hogy saját magát szerette és — de talán nem is kellene egy lány előtt elbeszélnem, ám te okos vagy, érett gondol-kozásu és komoly. Bizonyos, hogy ezen a problémán is sokat gondolkoztál.

— Az én uram szerejmes volt saját ér-zék elgondolásába, melyhez én voltam sze-rinte a legjobb médium, mert inspiráltam. Pedig de sok bűvös démonnal találkozt az életben, a hatalmas szál adonisi szépségű férfi mindaddig, míg utolsó betegsége össze nem roppantotta.

(Folytatjuk.)

Fleischer Testvérek Arad

vas- és rézbutorgyára ajánlja saját készítményű vas- és rézbutorait, kórház és szanatóriumok berendezését, műtőasztalokat és műszerszekrényeket, vas- és fageretű sodronybetétek készítését a legolcsóbb gyári áron, dusan felszerelt raktárjegyzéket kívánatos küldünk. Legjobb kivitelű vas- és rézgyermekágyak. Str. I. Russu Sirianu 15. (Anlich L-u.) Alapítottott 1893.

CAROL ZOSMER

Berlinben vizsgázott
fogász

BUCUREȘTI, Str. Colței 20.
Rendel: 9- és 5-7.

4922

STRAND SZANATORIUM

Dr. Horváth, volt Mahler Abbázia

Minden kényelemmel berendezett gyógyintézet közvetlen a strandon. Hice vízkurák, az összes gyógyfürdők, villamos kezelések, Zander diéták. — Igen mérsékelt árak. Kifűző konyha.

6164

Benzin-szétosztók

Benzinmérők

fixek és szállíthatók, villamos vagy kézi kezelésre. 2694

Előnyös fizetési feltételek!!

Keresek Erdély részére képviselőket.

Inginer ALEX. VARU
BUCUREȘTI
Strada Decebal No. 8.

Vérszegények!

Sápkórosok!

az oldott vas a leghatásosabb gyógyszer.

A számok bizonyítanak:

Egy liter ásványvíz az alábbi mennyiségű oldott vasat tartalmazza:

Matildvíz	0.0031 gr.
Siculia	0.0099 „
Bikszádi	0.0109 „
Borszéki főkut	0.0151 „
Répáti	0.0454 „
Salutáris	0.0483 „
Előpataki	0.0617 „

1910 III

Az előpataki víz vezet

Asztali és gyógyvízként tehát csak az ELŐPATAKI VIZET használják.

NEM butorkereskedő

NEM butorgyár

NEM asztalosmester

hanem

lakásberendező

(Innenarchitektúr)

Tervezünk és készítünk
a kor szellemének
megfelelő stílusok-
ban lakás, üzlet,
bank, szálloda
stb. berendezéseket

BUREAU
RINGLER-JEDDY
Iparművészeti telep

TÂRGU-MUREȘ
(Marosvásárhely).

2906

A hivatalos szovjetlap megírja a cári család kivégzésének hiteles történetét

A kivégzést az urali szovjettanács határozta el

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az orosz kommunista forradalom tizenegyedik évfordulója alkalmából a hivatalos szovjetsajtó az érdekes visszaemlékezések egész sorozatát közli, főként az akkori tragikus eseményekről. Ezekben a visszaemlékezésekben igen sok olyan új adat került napvilágra, melyek még az eddigi adatok után is a szenzáció erejével hatnak.

A szovjetlap most egyik legutóbbi számában cikket közöl, melyben részletesen beszámol arról, hogy miképpen gyilkolták meg II. Miklós cárt és családját. A cikket, amely a cár meggyilkolásáról szól, rövid összefoglalásban itt adjuk.

Elhatározzák a cár kivégzését.

Elsősorban is arról volt szó, hogy Romanov Miklóst szovjetbíróóság elé állítják. De ezt a tervet megakadályozta az, hogy a front, a melyen a szovjet hadsereg a légiókkal küzdött, mindinkább Oroszország belseje felé közeledett. A cseh legionisták már Jekaterinburgot fenyegették.

A tárgyalás megtartása halasztást szenvedett, mert a tárgyalás miatt komplikációk állhattak volna be: ezért a kerületi szovjet elhatározta, hogy

a cári családot ítélet nélkül lövik agyon.

A határozat végrehajtását az ohrana harancsnokára ruházták, akinek néhány megbízható kommunista munkást bocsátottak rendelkezésére.

Ezután összeült a kerületi szovjet, s ezen a gyűlésen megállapították az agyonlövés módjait és azt, hogy

a holttesteket miképpen teszik felismerhetetlenné.

Erre az utóbbi határozatra azért volt szükség — mondja a visszaemlékezések írója — mert Jekaterinburgnak a fehér csapatok által való elfoglalása mind fenyegetőbbé vált s nem akarták, hogy a város lakosságát az ellenforradalmi csapatok felelősségre vonják.

Mi történt éjjelkor?

A szovjetbizottság által az ítélet végrehajtására kijelölt személyek az ohrana helyiségében június 16-án este összejöttek. Azok az emeleti helyiségek, ahol a cár és családja el volt helyezve, alkalmatlanoknak bizonyultak arra, hogy az ítéletet ott végrehajtsák. Úgy határoztak, hogy az egész családot leviszik az épület földalatti részébe, ahol végrehajtsák a szovjetbizottság határozatát.

A cári család az utolsó pillanatig nem tudta, hogy mi vár rá.

Aznap pontban éjjelkor a cári családot felzavarták álmából, felszólították, hogy öltözzenek fel, mert átköltöztetik őket az épület alsó helyiségébe. Az aggodó cárt azzal nyugtatták meg, hogy erre az intézkedésre azért volt szükség, mert a beérkezett értesülések szerint a fehér csapatok az éjszaka folyamán támadást intéznek a város ellen.

A kivégzés.

Amikor a cári család már együtt volt az épület földalatti helyiségében, tudomásukra adták a szovjetbizottság határozatát, amely szerint a tizenegy személyt:

Romanov Miklóst, a feleségét, a fiát, négy leányát és négy közeli rokonát a szovjet halálra ítélte.

A következő pillanatban megtörtént a tizenegy ember kivégzése.

A holttesteket katonai lepedőkbe csomagolva, kidobták az udvarra, ahol egy teherautó várta.

A holttesteket átkutatták, — a visszaemlékezések írója megjegyzi, hogy a kivégzettek

zsebeiben nagymennyiségű ékszert találtak —, aztán feldobták őket az autóba, amelyet a soffőr a kapott urasítás szerint a város déli határára vitt. Itt temették el a kivégzetteket ideiglenesen.

Az ítélet végrehajtása után a szovjetbíróóság Moszkvába küldte Galoscziachin és Jurovszki biztosokat azzal a megbízással, hogy vigyék magukkal a kivégzésről szóló jelentést, s mindazokat a leveleket, amelyeket az áldozatoknál találtak.

Másnap, július 18-án a nagyszovjet rendkívüli ülést tartott, amely alkalommal Hvardolov M. elnök felolvasta a hivatalos táviratot, amelyben bejelentik a cári család agyonlövését, majd ismertette azokat az okokat, amelyek az urali szovjetet erre a határozatra indították. A központi szovjet végrehajtóbizottsága tudomásul vette az urali szovjettanács határozatát, s az eseményeket tudomására hozta a népbiztosok tanácsának.

Ha az ellenforradalmi csapatok csak valamivel gyorsabb tempóban nyomulnak előre, megmenthették volna a tragikus sorsu uralkodó családot a borzalmas végtől.

Tul a formán*

Tul minden jelzőn és rendeltetésen
meglapul a dolgok lelke,
a kérlelhetetlen, bronzsötét
egyetlen lényeg,
s valami igazság hőmpölyög
a folyók fenekén.

Háznak mondasz valamit,
— négy fala van, —
pedig nem az.
Kályhának mondod,
pedig nem az,
virágnak mondod,
pedig nem az,
asszonyoknak mondod,
Istennek hívod,
pedig nem az,

Nevükön szeretném nevezni őket
ilyenkor alkonyatkor.
Kinyul értem bizonytalan szavuk,
megőlel láthatatlan karjuk
s úgy ringok el a titkok titkán,
mint az anyám ölén.

Dsida Jenő.

* A szerző most megjelent kötetéből.

Bukaresti magyarok
férfi és női szabóműhelye,
ahol a legmodernebb szabászat szerint a legrovidebb idő alatt készülnek el a szakmába vágó mindenféle megrendelések
Nagy választék angol és francia szövetekben

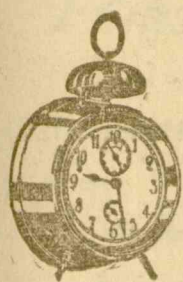
Croitoria Schnitzer

9, Calea Griviței No. 9.
(Vis-à-vis de Ministerul de Finanțe)

Olcsó és jutányos árak!!

SZÉKREKEDÉSNEI

a CHATEL GUYON
természetes sókból készült
MIRATON PASZTILLÁK
fájdalom nélkül könnyebbé
meg a belek működését.

Magyarok teljes bizalommal

csak az egyedüli órák, ékszerész és lát-
szerész fizetben vásárolhatunk és ren-
delhetünk legfinomabb svájci gyárt-
mányu órákat

Ébresztőórák C. F. R. Lei 160'—
Nikkel zsebórák . . . Lei 160'—

1 pár 14 karátos arany karikagyűrű Lei 700'—
14 karátos arany köves gyűrűk . . . Lei 320'—
Műi karórák . . . Lei 350'—

Postai rendeléseket gyorsan és pontosan szállítunk. — Órajavításoknál és
eladásnál 2 évi jótállást vállalunk.

Cím: Ceasornicăria „Ardeleană” București Str. Sf. Vineri 17.

Egy csunya nő vallomása

Írta: Lakatos László.

Azóta vagyok csunya, amióta a világon
vagyok.

De ezt nem mingyárt vettem észre.

Akkor vettem észre először, hogy csunya
vagyok, amikor először akartam tetszeni.

Ekkor tízéves voltam. (Ami azt jelenti,
hogy nem vagyok hű. Mert a legtöbb úr már
tízéves kora előtt akar tetszeni. Sokkal a tíz-
éves kora előtt.)

Nem a tükör mondta meg, hogy nem va-
gyok szép.

Nem is a lányok, nem is a fiúk. Nem is
kis barátomim.

Nem is nagy ellenségeim.

Megtudtam magamtól.

Megéreztem.

Csúnyságom jelentkezett, mint egy testi
fájás.

Mondjuk fogfájás.

És valóban fájt is.

Eleinte lázadoztam ellene, később igye-
keztem enyhíteni, utóbb kacérkodtam vele. A
csúnyságommal.

Volt idő, hogy letagadtam. Volt idő, hogy
bele is szerettem. A csúnyságomba.

Csak egyet nem tudtam elérni mindmáig.

Az, hogy hozzáférjek. A csúnyságomhoz.

És még egyet nem tudtam soha. Elfelejte-
ni, hogy csunya vagyok. Másokkal néha tud-
tam elfelejtetni. Magammal soha.

Tízéves koromig hordtam a csunya-
ságot. Nem megadással, nem is türelem-
mel. De tehetetlenséggel.

Akkor elkezdtem elemezni a csúnyságo-
mat.

Megvizsgáltam az arcomat, a szememet,
orromat, homlokomat, füleimet. Vizsgáltam a
szájamat, ajkamat, államait. Külön a haja-
mat. Külön a fogaimat. Aztán kezemet, lába-
mat, karomat. Vállamat, mellemet, aktomat.

Ujjaimat vizsgáltam. Mindent. Még a körmei-
met is. A lábam ujjain a körmeimet.

Sohol semmi hiba.

És ez volt a baj. Mert valakinek csunya
az orra, vagy a szempillája, az még talán va-
lami pikantériát is ad a testnek, amely egyé-
ként hibátlan. Egy csöppnyi csúnyság deko-
rálja a szépséget.

Az én esetem nem ez volt.

Én szép voltam részletekben, de csunya
voltam egészemben. Én külön szép voltam,
mint orr, mint száj, mint haj, mint akt, de csu-
nya voltam mint nő.

Valahol a keverésben volt a hiba. A csu-
nyaságom, hogy úgy mondjam, kémiai volt.

Kémiai, de reménytelen.

Reménytelen és elviselhetetlen.

Nekem elviselhetetlen.

Ki akartam hát korrigálni.

Istenem, mi mindent nem használtam én
csúnyság ellen!

Svéd tornát, magas cipősarokot, szellemes-
séget, cinikus mosolyt, ruzst, száz idézetet,
Shakespeareből, pudert, velencei utazást. Hasz-
náltam ellene vívást, arcmasszázst, optimiz-
must. Azután fogyókúrát, arzent, Schopen-
hauser filozófiáját. Egy ízben megpróbálkoztam
a butasággal. Hónapokig butítottam ma-
gam szenvedélyesen és szorgalmasan. Nem
használt. Én még a butaságtól sem lettem szép.

Ugy látszik, nem volt igazi. (A butasá-
gom.)

De a csúnyságom, az volt. (Igazi.)

Igazi volt. De nem volt egy ugynevezett
érdekes csúnyság. Még kihívó sem volt, ide-
ges, vagy nyugtalanító. Érdektelen csúnyság
volt — ami a legszörnyűbb, — volt benne

valami terméketlen, valami magától értetődő.

Csúnyságom oly természetesen volt, hogy
senki sem lázadt fel ellene. Még anyám sem,
aki nagyon szép nő volt. Mindenki elfogadta
ezt a csúnyságomat. Csak egy ember nem.
Én.

Tízéves voltam, amikor belém sze-
retett egy fiú. Komolyan és halálisan. Ugy, a
hogy csak huszéves fiúk tudnak szeretni.

Ez a fiú volt a legszebb fiú a világon.

Eleinte azt hittem, tréfál, Később láttam,
hogy komoly.

És akkor kinevettem és kidotam.

Miért?

Irgységből!

Egyszerűen nem bírtam a szépségét. A
fiút, aki engem szeretett.

Ne értsék ezt félre. Ne magyarázzanak
bele. Nem gyávaságból, nem okoskodásból,
nem is védekezésből tettem. Nem arra gon-
doltam, hogy egy hónap múlva szégyelni fog
engem és egy másik hónap múlva el fog hagy-
ni. Minderre akkor nem is gondoltam. Nem
okos voltam, csak irigy. Kidobtam, mert nem
bírtam a szépségét.

A szép fiút kidobtam, mert szép volt.

És volt az első sikerem.

Feltűntem.

Velem együtt a csúnyságom is.

Ez volt a második sikerem.

Unalmas csunyából lettem feltűnő csu-
nya.

A sikertől ugyan nem szépültem ki, de
hú lettem. És kacér.

A csúnyságomra hű. És a csúnysá-
gommal kacér.

Öntudatos csunya lettem. Csúnyságo-
mat már nem akartam korrigálni. Sőt. Alá-
húztam. Hangsúlyoztam.

Tüntettem vele.

Sikerrel.

A lányok irigyelni kezdtek. Másból az új
ruháját irigyelték, vagy a nagy hozományát.

Tőlem a csúnyságomat. Szerencsére nem
tudták elvenni.

(Megvan ma is.)

A lányok irigyeltek engem. A fiúk félték
tőlem. A nőktől, aki kikoszarta a világ leg-
szebb fiuját.

És mert félték tőlem, közeledtek hozzám.

Mert a férfit sokféle nő érdekli: a szép, a
gazdag, az elegáns, de mind között az érdek-
li a legjobban, akitől fél.

Udvaroltak nekem, hizelegtek. Egyesek
el akartak venni feleségül. Mások el akartak
csábítani. Akihez kedves voltam, dicsérték a
csúnyságomat. Hogy az milyen érdekes, mi-
lyen markáns, milyen imádni való! Akihez
rossz voltam, bosszúból tagadták, hogy csu-
nya vagyok.

Nem hitte el nekik senki.

Sőt.

Mentől hevesebben tagadta csúnyságo-
mat az ellenpárt, annál inkább vette azt ész-
re a másik. Az én pártom.

Igy lettem vitatárgy. Költők ódákat ír-
tak a csúnyságomról, egy fiatal pszichoanaliti-
kus pedig kielemezte azt egy hatszáz oldalas
könyvben, amit mindenki dicsért és amit sen-
kisé olvasott. A könyvnek óriási sikere
volt.

Nekem nagyobb.

Pletykáltak rólam, hazudtak. Megrágal-
maztak.

Szerencsére a legszörnyűbb dolgokkal.

Kezdték divatba jönni, mint egy nagy
kokott.

Huszéves koromban férjhez mentem.

Az esküvőmnön buktam meg.

Mert nagy különbség csunya leánynak,
vagy csunya asszonynak lenni.

Az első, aki megunt, a férjem volt.

Ez mindig így van. Ha egy férfi elvesz
egy szép nőt, hamar betelik a feleség szépsé-
gével.

Az én férjem betelt a felesége csúnysá-
gával.

Ő volt az első, aki észrevette, hogy csu-
nyaságom nem érdekes, nem szellemes, nem
démoni, nem is zseniális és nem is szép csu-
nyaság, hanem egészen egyszerűen közönséges,
érdektelen és csunya csúnyság.

Ezt meg is mondta.

Először apámnak, amikor követelte tőle a
hozományt.

Azután anyámnak, amikor nem kapta
meg a hozományt.

Végül nekem, amikor mégis megkapta a
hozományt.

Férjem előbb megunt, azután el akart tő-
lem válni.

Nem vált el.

Nem mintha megcsajnált volna. De ez egy
történet, hogy a barátját akkor csalta meg a
felesége, aki nagyon szép asszony volt. És ek-
kor férjem rácsapott, hogy ő nagyon okos
ember, mert csunya nőt vett el feleségül. És
akkor megsértett engem. Nagyon megbántott.

Azzal, amivel egy nőt legjobban lehet meg-
bántani.

Azzal, hogy megbízott bennem.

És lett a veszte.

Megcsaltam.

Más feleség megcsalja az urát, hogy meg-
mutassa, hogy még kell a szépsége. Én meg-
csaltam az uramat, hogy megmutassam, hogy
még kell a csúnyságom.

Kedvem elvett, férjhez mentem másod-
szor és ez lett a vesztém.

Mert második férjem is megsértett. Na-
gyon megbántott. Azzal, amivel egy nőt leg-
jobban lehet megbántani.

Azzal, hogy nem bízott meg bennem.

És ekkor bebizonyítottam neki.

Az elsőnek bebizonyítottam, hogy a férj-
nek vigyázni kell a feleségére. A második-
nak bebizonyítottam, hogy a férj hiába vi-
gyáz a feleségére.

Ezért csaltam meg a másodikikat.

Amikor az elsőhöz hozzámentem, meg-
buktam. Amikor a második kidobott, talpra-
álltam.

Megint észrevettek, megint beszélték ró-
lam, megint divatba jöttem.

Amíg tisztességes voltam, nem törődtek
velem. Most, hogy két férjet is megcsaltam,
valaki lettem.

A csúnyságot csak a rossz nők bocsát-
ják meg.

És férjhez mentem harmadszor is.

De harmadik férjem belémszeretett.

Nem mingyárt.

Esküvő után ő is felébredt. Esküvő után
ő is megunt. De ez nemcsak unta a csúnysá-
gomat, ez szégyelte is.

Ez lett a szerencsém.

Mert addig szégyelte, amíg elhitette ma-
gával, hogy nincs mit szégyelnie. Addig szé-
gyelte, hogy csunya nőt vett el, amíg elhitette
magával, hogy szép nőt vett el.

Elhitette magával és elhitte magának.

Elhitte magának és terjesztette mások-
nak.

Hirdette, hiesztelte. Gyakran és sokak-
nak.

És elhitték neki.

Mert elég, hogy ha egy férfi hiszi egy
nőről, hogy szép. A többi már mind belesze-
ret.

És amikor már minden ösmerőse belém-
szeretett, belémszeretett ő is.

Szép asszonyba csak beleszeretni lehet.

Az uram belémszeretett.

Ma is szeret.

Hű vagyok hozzá.

Nem mintha szeretném, de most már meg-
engedhetem magamnak.

Mert egy szép asszonynak mindent el-
néznek, még azt is, hogy tisztességes.

A nyáron a Lidón voltunk.

A Lidón szépségverseny volt.

Megnyertem.

Az őszkor két férfi öngyilkos lett miat-
tam. Egy harmadik elhagyta családját.

Azi kérem az Istentől, hogyha lányom
születik, az csunya legyen.

Legalább olyan csunya, mint én.

~~~~~

A rossz bor is jóvá vedlik ;

Ha MATILD vizzel keverik !

EZ IS NAPOLEON

Irta: Molnár Ferenc

Olaszországból jövet, az étkezőkocsiban azt mondta egy ur, hogy Mussolini sokat tanult Napoleontól. Más urak felsoroltak sok politikust és vezető államférfit, aki mind Napoleonhoz járt iskolába. Öt perc múlva a beszélgetés arról folyt, mi mindent tanultak a világháború nagy vezetői Napoleontól. Aztán ismét mint tanítómester szerepelt a császár, mikor később a páneurópai mozgalomról folyt a vita. Általában, másfél óráig arról beszéltek az étkezőkocsiban, hogy Napoleon az igazi tanítója a nagyrahatott, vezetőszerepre kijelölt férfiúknak.

Otthon az éjszaka csendjében, ebből az alkalomból előkerestem néhány feljegyzést, meg erőltettem a memóriámat és összeállítottam azt a néhány apróságot, amit mint egyszerű polgár (nincs vezetésre hivatva) tanultam Napoleontól, a köznapie emberek tanítómesterétől. Mert van egy másik Napoleon is: Napoleon, szerényebb igényű emberek számára.

Enni és inni.

Ez ellen a tanítása ellen sokszor vétettem, de mindig rájöttem, hogy neki van igaza. Las Cases írja róla, hogy elve volt: soha többet sem enni sem inni, mint amennyire feltétlenül szüksége volt. Semmiféle kísértésnek nem engedett, ezt szigorúan keresztülvitte.

Sebeket eltüntetni.

Szent Ilonán mondta: „Csodálták, hogy annyi sok ütközetben sebezhetetlen voltam. Tévedtek. Csak eltüntettem a sebeimet.” És felsorolta azokat az ütközeteket, amelyekben kisebb-nagyobb sebekeket kapott. (Mindenkinek aki nyilvánosan szerepelt, szívből ajánlom.)

Fegyelem a haragban.

Egyik legjobb barátja, Duroc mondta róla: „Nekem bevallotta, hogy mikor dühösködik és kiabál, mindig csak azt mondja, amit érez, nem azt, amit gondol, sem azt, amit holnap csinálni fog.” (Igen hasznos családapák és nagyobb személyzetű vállalatok vezetői számára.)

Mindig a mesterségre gondolni.

Azt, hogy a mesterségem bolondja vagyok és bármiről van szó, mindig csak arra gondolok, — ezt csak addig resteltem, amíg a Memorial de St. Hélène-ben ezt nem olvastam, „Ma este (1816-ban) bibliaolvasás volt. A császár felolvasta a Judit könyvét és a szent történetben előforduló szent városok és falvak neveinél megjegyezte: „— Itt táborot ütöttem.” — „Ezt lovasrohammal vettem be.” — „Itt kisebb ütközetem volt” stb.

A rágalmazókról.

Ez a felfogása is épügy érvényes a legszerényebb kislágári életben, mint a nagystitű életben. Környezetének magyarázata szent Ilonán, hogy a rágalmazó röpiratokkal azért nem törődik, mert azoknak jelleme ellenmérge a szavaiknak, és ez az ellenmérge néha lassan, de végül mindig biztosan hat.

Fehérnemű.

(Tapasztalatlan ifjú háziaszonyok, vagy hanyag agglégények számára.) A Száz Nap idején meglátogatta az Invalidusok palotáját. A pincében volt a lingerie, ahol a rokkant katonák fehérneműjét gondozták. Napoleon a következőt kérdezte Madame Charles-tól, a főnöknőtől: „Hány inge van minden rokkantnak?” — „Három” — volt a felelet — az egyik rajta van, a másik a mosásban, a harmadik itt az 6 kis szekrényében.” Aztán ezt kérdezte Napoleon: „És azt az inget, amely a mosásból jön, hová teszik, a szekrényben levő tartalék-ing fölé, vagy alá?” — „Föléje” — felelt a főnöknő. — „Helytelen” — mondta a császár — „alája kell tenni, mert különben mindig csak ugyanaz a két ing romlik a mosásban és a harmadikra sose kerül sor.”

★

Ime: Napoleon, azok számára, akik kevéssel is megelégszenek tőle. Akik nem akarják tőle mindjárt a világhódítást és a diktatura legmagasabb művészetét tanulni.

PORSZEMEK

Irta: Pásztor Árpád.

1.

Csendes vasuti állomás. Az állomás előtt virágos kertecske, kapirgáló, fel-aláfutkosó csirkek, terebélyes fák, amelyek lombja szinte behajlik az állomásfőnökek elsőemeleti ablakába, amelyből a kikönyöklő állomásfőnök nézi az idegeneket.

Halk várakozás, kutyangatás, kocsizörej. A falu felől szekér jön s megáll az állomás előtt. Vonatra várak, nincs más dolgom, az érkező szekér elé megyek. Csomagok, zsákok, lekötött fűti kosarak, papirosba csomagolt holmik, A bakon pipáló, bronzarcu magyar.

— Adjon Isten... Mi jót hoz, szomszéd?

— Fogadj Isten... Postát...

— A faluból?

— Az egész környékről...

És leszáll a bakról és elkurjantja magát. Az állomásfőnök fiatal kamasz kászoló-dik elő s ketten nekilátnak a postát behordani. Ami abból áll, hogy leemelik a szekérről s a sinek mellé fektetik, oda, ahol megáll a pesti vonat.

Egymás hegyin-hátán a meztelen posta. Papirososomag spárgával átkötve, faládikó, gyékénykosár, postaszák, gyerekkosci, vászonnal levarrt kosár, — szóval rendes falusi posta. Amivel a postahivatalba kellett bandukolni, kiállítani a szállítólevelet, várni a kis ablak előtt, lemázszaltatni, illetéket fizetni, ami mindenek megtörténte után immár az állam feléls a feladott csomagért...

Kinn hever a sinek előtt.

De az ég elborul, a Kékes felől rettenetes erővel közeleg a vihar. Csak úgy söpri a szel, hajladoznak a gyenge faágak, meghasadnak a felhők s az égtől a földig szakadó tűzvillanások át szinte be lehet nézni a vihar kohójába... Mind behúzódnak a várószobába. Nagyot dörög, ablakok csapódnak s rettenetes erővel lecsik a zápor. Nem csöcsépek, nem is zsinór, hanem zuhatag. Széles pásztákban ömlő víztömeg.

Mellettem áll a postakocsi és csak nyomkodja hüvelykével a pipáját... Egykedvti, nyugodt, mozdulatlan.

Kinn ömlik a zuhatag.

En, — a városi ember, a levél, a csomag a postatisztelő megdermedve nézem, hogy ázik át egy pillanat alatt a sinek mellett heverő posta. A kis papirosomagolás már mind egy cuppogó szutyok...

— Nézzel... Nézzel... szölok ifjedten a postásnak...

— Mit? ... kérdi rendíthetetlen békében...

— Hísz minden elázik... Nem kellene letakarni?

Rám néz, hüvelykével nyom egyet a dohányn és lassan kimondja az igazságot:

— Majd megszárad!

2.

A faluhoz tartozik, de már mégse falu. Kis házior, cserepes, zsindeyes házak, de mégse rangosak.

„Házhelyeken” épületek, amolyan csökevény ucca. Az egyik ház még nincsen készen, bemegyek, megnézem, hogy épül. A tornác alatt találom az asszonyt, amint az öccsével áll és a kibontott pincefalon földet lapátol le.

— Mit csinálnak? ... Kérdelem.

— Behányjuk a pincét...

— Mér?...
— Mer kigytn belülle a víz...
— Hát vizes a ház?...
— A ház nem, de a föld igen... Talajviz.
Annak hijják...
— És betömk?
— Be mi...
— Itt laknak majd a házban?
— Nem a...
— Mér nem?
— Nem embernek való a...
— Hát mit csinálnak vele?
— Má ki is adtuk...
— Nem embernek?
— De embernek, csak hogy mink nem lakunk benne...

★

Ime, egy házhely története.

3.

Két gyereket vezet egy asszony a Bikk-patak padlóján át. Szőke az egyik, barna a másik... Mind a kettő gyönyörű.

— Melyik a fiu?... kérdelem az asszonytól.

— Egy se... Jány mind a kettő...

— A magáé?...
Az egyik... Bár az se vóna az enyim!...

Olyan nyugodtan, hidegen, határozottan mondta, hogy beleborzongtam.

— Hát hogy mondhat ilyent?

— Ugy, hogy mondom. Minek a szegény embernek a gyermek. Egy mázsa gabonáért menjek sommásnak egy hónapra...? Ha ruha kell, nem ehetek kenyeret, ha kenyér kell, meztelenül járhatok... Az uram pedig Kana-dában...

— Nem ir levelet?

— Mit írjonl...
— Nem küld dollárt?

— Nem a... De ősszel én is kimegyek.

Kalgáriába, vagy hogy hívják...
És a két kis pulyával eltűnik egy kerítés mögött.

★

Az állomáson megszólal a jelzés... Siet-nem kell, jön a pesti vonat...

Már visszahívnam...

Irta: Sárközi György.

Mint a gyermek kotor a babban,
Tarkát választva a fehértől,
Kényesen s mindig válogatva,
Ugy tartam s vájtam önmagamban.

Talán szabad nem is lett volna
Kihányt minden bükkönyt magamból
Mit egykor személtre vettem,
Nem gördíti vissza a holnap...

Gazverte sziv vállalta gazzát,
Üszögös fü lengesse göggel
Beteg fejét s ha elsötétül,
Al-holddal ne süssön a magasság.

Kényesen s mindig válogatva,
Amit elszórtam, már visszahívnam,
Mit elpergettem, visszapergethném
Csöndes kopogással magamba.

Erősítő bor (vin tonic)

Ajánlja és rendeli Románia minden orvosi szaktekintélye.

16 éve használják a legjobb sikerrel!

Eguedélyezte a Legfelsőbb Egészségügyi Tanács, 41.962 számú, 1909. ektóber 24. keletti átirattal!

ÉLET - ERŐ - EGÉSZSÉG

Általános testi gyengeség, vérszegénység és ennek következményei ellen.

A vérszegénység veszedelmes következményei. A vérszegénységtől az idegességig és tödővészlg csak egy lépés van. A foszfor és organizmus arzen szerepe.

A Kolla-dió és Kinin-kivonat edző és erősítő hatása.

284

A vérszegénység és annak következményei különféle módon mutatkoznak.

A legközönségesebb szimptomák: teljes hiánya a frissesség és erő érzésének, különösen reggel, általános gyengeség, a test, a látás és az emlékező tehetőség elgyengülése, sárga arc, becsott szemek, fülzúgás, fejfájás, láb- és vesefájalmak; szédülés, bizonytalan járás, rossz álmok, állandó hűlés és torokfájás — erélytelenség és buskomorság.

Ilyenkor segíteni kell a természetnek és vissza kell adni a testnek régi erejét, rendes szabályozott életmód, valamint a hiányzó anyagok mesterséges uton való szállítását. Ezek: a foszfor és koloid-alaku organikus arzen, amelyet a Kolla-dió névű és a három kinin-fajta tartalmaz. Régi praxisom alatt, sok különböző erősítő-szer kipróbálásával, a legjobb eredményeket az ismert Vin tonic (erősítő bor), Const. Chihăescu bukaresti gyógyszerész-vegyész gyártmányával értem el. Ennek a bornak, amelyet joggal életelixirnek nevez-

nek, naponkénti szedése (étkezés előtt egy-egy pohárkával) már 10 nap múlva bámulatos eredményt mutat. A vörös vérszettek feltűnően megzsapórnak, a test organikus foszfortartalma megnagyobbodik, a testben levő mérgek eltűnnek, feltűnő erőszaporodás áll be, az arc egészséges piros színt kap; az élet és munkakedv megzsapórnak.

Teljesen érnek nélkül mindenkinek, fiatalnak, öregnek, egészségesnek és különösen betegnek ajánlom, hogy a sok mérges erősítő-szer helyett, ezt az ártatlan és ideális erősítő szert használják, amely visszaadja erejüket, fiatalosságukat és egészségüket.

Ajánlom a szülőknak, hogy gyenge és vérszegény a tanulás által kimerült gyermeküknek, ezt a csodás erősítő szert adják.

A Chihăescu-féle erősítő bor használatát a Legfelsőbb Egészségügyi Tanács engedélyezte. 1907. október 24-iki 41969 sz. engedélyével.

Dr. Ix.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

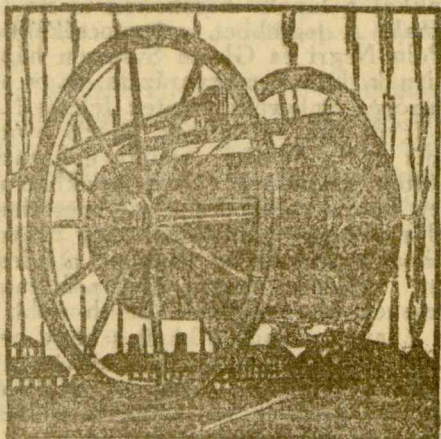
DEAKY hentesárugyár.

5456

Ghimes-Fagel

Szállítok vasúton vagy postán mindenképp I. minőségű hentes-árut a legolcsóbb árban. Kívánatra ingyen árjegyzéket küldök.

Csináljon próba rendelést.

Tüzi fecskendő, a vagyon őre.

Kedvező fizetési feltételekkel szállítja

M. CARNIOL FIUL (Technikai osztály)

BUCUREȘTI, STR. CAROL I, 24-30 SZÁM.

TELEFON: 70/71. 54jt.

HÖLGYEK!

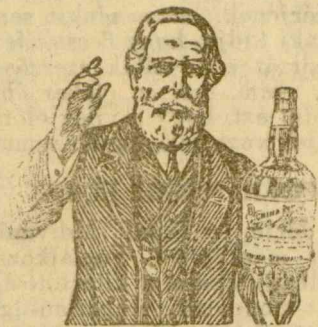
A „TÜNDÉRUJAK” MÁJUSI SZÁMA
MEGÉRKEZETT ÉS KAPHATÓ
MINDEN JOBB KÖNYVKERESKEDÉSBEN

A TÜNDÉRUJAK

májusi számának gyönyörű mintái,
nagyszerű szövegekkel és gazdag szép-
irodalmi rovata, kellemes meglepetés
mindenkinek, aki szereti a szépet.

Ara nagyított mintákat tartalmazó melléklettel
együtt 50 lej. Előfizetési díj 1/4 évre 150, 1/2 évre
300 lej. Mutaftványszámot 50 lej előzetes beküldése
ellenében ajánlva küldünk.

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Minden házi orvos melegen ajánlja

SERRAVALLO**Kinc-Bora Vassal**

Bécsi egészségügyi kiállításon 1906-ban első
díj és díszoklevél, aranyérem

Erősítő szer gyöngélték dőknek, vér-
szegényeknek és lábadozóknak. Ét-
vágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító
szer

Serravallo Trieste-Barcola.

KAPHATÓ A GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN

ÚJ ERDÉLYI KÖNYVEK

I

Dsida Jenő: Lelkesedő magány

(Minerva kiadás. Kolozsvár, 1928.)

„Tul minden jelzőn és rendeltetésen megalapul a dolgok lelke”. A dolgok lelke, ami nem egyéb, mint az örök Lényeg, a kezdettől fogva hajszolt, s a végezetig menekülő Értelmelem. A lényeg! De mi is a lényeg? Nekem haragos bíborpiros, neked szelídfehér, neki szomorú-szürke. Jaj, mindig baj van ezekkel az elvont fogalmakkal, mert végtelent akarnak a hangok korlátai közé zárni. Be jó hogy a hétköznapiok uniformisában nem törődünk velük, s beszéd közben a lélek egyenlő fontosságot nyer a kapanyél fogalmával.

De azért: Tul minden jelzőn és rendeltetésen megalapul a dolgok lelke.

A lényeg, ami más nálam, más nálad és más Dsida Jenőnél. Én, aki tudom, hogy Dsida Jenő alig hagyta el még a két X-et, előremeredt megdöbbenéssel hőkkenek ezekre a versekre. Igen, igen! Kimondani nem tudom, még körülírni sem, de érzem a szagát és látom a színét; melódiaja a fülemben cseng és ujjaim kifejezhetetlen valamit tapogatnak. S mindent nem tárgyi értelemben, hanem szimbolikusan az elvont fogalmak legteljesebb meghatározhatatlanságával.

Ez a dolgok lelke? Vagy ilyesvalami az a bizonyos Lényeg? Nem tudom, de nem is fontos.

Ez a vers ereje, ami közelebb visz a megfoghatatlanhoz. Ez Dsida Jenő ereje, aki szédtő mélységekbe néz, — és nézet — s csodálatos: vakmerő fiatal feje nem szédül. Talán nem is tudja, hogy mit csinál tulajdonképpen? Vagy az új század fiataljainak a talizmánját találta meg, amivel barátságosan indulhatott el a nagy utra, megkeresni a dolgok lényegét. A dolgok lényegét, ami neki is más, nekem is más és neked is más. Mindegy. Neki ezzel nem szabad törődnie. Neki olyasvalamit kell keresnie, ami hármunk közül egyiknek sem lesz idegen.

*

Az eddig elmondottak már meg is határozták Dsida Jenő e kötetbe foglalt költészetét.

nek sajátosságát. Egyéni, erő és szép vers ez, amelyeken fiatal hangulatok lángoló tüzé ég. Ezek a fiatalos hangulatok okozzák azt, hogy érzésvilága nem ad egyenes és logikus világszemlélethez összetömörítő vonalat. A szívarázsa, a nyelv guzsbakütő zenéje még uralkodik a mondanivalókon, amelyek a kiválasztottak pazarló bőségével torlódnak össze. Ez a merész fiatalság, amely a hangulatok szárnyán félelem nélkül száll alá a lélek mélységeibe, s nem dőbben meg, mert nem tudja még mire vállalkozott. Egyénisége még tombol, s részvétel nélkül fordul meg a kozmikum határára, hogy fiatalága nem igazi, hanem szenvedő destruktivizmusának adjon művészi hangokat. Azt hiszem, éppen ez az, ami Dsida elhivatottságának legkétszámbevonhatatlanabb bizonyítéka, magafájó, beteges szomorúsága lehullt egyszer, redőbben azoknak a mélységeknek a jelentőségére, amelyeket már megjárta s érzésvilága és világszemlélete odaszállárdul a dolgok olyan szintű lelkéhez, amelynek megközelítésére determinálva van.

*

Nem tartom igaznak, hogy a költő csak a saját korának kikristályosodott képlete. Nem igaz, hogy csak a saját korát fejezi ki, s minél jobban eléri ezt, annál nagyobb költő. Ha igaz volna ez, akkor költőink könyvei kifejezettek mint egyszerű forrásmunkák szerepnének a jövő történetírás kezében. A l'art pour l'art kora is kimúlt megérdemelten. A költőnek jelentősége és szerepe van. A költőnek ki kell nyulnia a saját korából s ha magába bele is vész, feltartott kezében meg kell lobogtatnia megkínzott agyát, pirosra paskolt szívét. A költőnek és az írónak irányt kell mutatnia azoknak, akik helyett érez, gondolkodik és beszél.

Dsida Jenőben megvan ennek az igérete.

Kacsó Sándor.

II

Vámszer Géza: Izlés, modor, divat

Globus-nyomda. Székelyudvarhely, 1928.

„Olyan időköt élünk, — írja könyve előszavában Vámszer Géza — amikor a külső élet durvaságai, igazságtalanságai meggyötörnek, elfárasztanak és a művelt lelki közönység szívesen menekül az otthon csendjébe.”

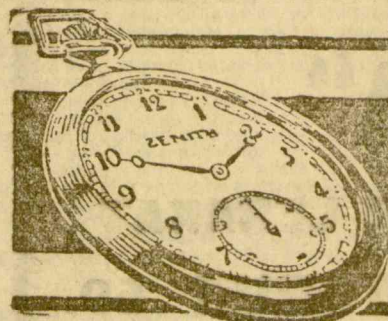
Az otthonnak kell tehát emberré szelídítenie a megéltetésért tülekedő elszánt gladiátort, az otthonnak kell pótolnia mindazt, ami hiányzik a mai anyagiasságba vadult életből. Az otthonnak csakugyan erős várrá kell lennie, ahol az ember szépségszeretete és szelidebb egyénisége szabadon kibontakozhatik. Nem könnyű ez most, szegénységünk és nyomorúságunk tetőpontján. De a szerző tovább ezt írja: „Nem fényűzést hirdetek, csak finom és okos életművészetre buzdítok.”

Erdélyben, ahol meglehetősen nagy gonddal vagyunk zárva a nyugati könyvpiacoktól uttörő munka az, amire Vámszer Géza vállalkozott. Könyve megjelenésének szükségességét nem lehet elvitatni azzal a nagyképszerűséggel, hogy mi már úgyis tudjuk mindazt, ami a jóízűre és jómodorra vonatkozik, a divatra pe-

dig éppen eléggé megtanítanak hölgyeink. A közelmúlt vérzivataros eseményei és az azután következő idők megvadult életkörülményei sok mindent kioltak mindnyájunkból s bizony csak a jajgató vágy támadt fel újra a szebb nyugodtabb és harmonikusabb élet után. Ha Vámszer Géza csak ennek a szükségességét hangsúlyozná, nem csinált volna semmit. Am ő egyebet akar elérni, egyébre akar megtanítani. Megmutatja a könyvében, hogy az adott nehéz körülményeink között hogyan és mennyire valósíthatjuk meg vágyainkat. Okos, rendszeres és tanulságos ez a könyv, amelyet éppen úgy kezébe vehet a dúsgazdag gyáros, mint a kisfizetésű állami hivatalnok. Ez is, az is talál benne olyan dolgokat, amire eddig nem gondolt, de aminek megtanulása és a lehetőségek közötti követése kedvére és öröme lesz.

Vámszer Gézának nagy érdeme, hogy segítségünkre van visszaszerezni valamit abból, amit elvesztettünk velünk az elmúlt rettentő tiz és egynehány év.

(k. s.)

KÉRJEN MINDENÜTT

ZENITH

PRECIZIÓS ÓRAKATI

GYERMEKVIILÁG

Rovatvezető: Sándor bácsi

A jó és rossz szellem

Írta: Gál Lajosné.

Rekkenő hőség volt, még a besötétített szobában is tűrhetetlen volt a meleg.

A nagybeteg asszony nyugtalanul mozgott ágyán. Szeme minduntalan várakozva akadt meg az ajtón.

Sovány kezét a víz után akarta nyujtani, mely ágya mellett egy rozoga széken állott, de nem volt ereje hogy kissé felemelkedve elérje.

Ezalatt kisleánya vizetértőben volt, a szomszéd községből, ahová orvossággá ment.

Meztelen lábát égették a göröngyök, de azért gyorsan vágott át a rövidebb mezei útra, hogy hamarabb otthon lehessen.

A mezőn egy egész nyalábra való margarét kinálkodik a lesszedésre. föléje hajolt, s csodálkozva látta, hogy egy óriási duzzadt pénzárca fekszik a virág tövében.

— Ez az uraságé lehet, — mondja hangosan a kis Ágnes — láttam az előbb mesztől, hogy erre lovagolt.

— Mit az uraság? — Azé, aki megtalálta, — szól egy szipító hang — és Ágnes még jobban megijedve néz szét a mezőn.

A széthajló aranykalászkok között egy panyu pupos asszony állt és csuf arcát vigyorgva fordította a kisleány felé.

— Ki vagy te? — kérdezte az remegő májjal.

— Én fiacskám maga a rossz szellem vagyok. De csak az emberek neveznek rossz szellemnek, pedig én mindenkinek jó tanácsot adok.

— Dugd hamar a kötényedbe a bugyellárist és nem lesz több gondja édesanyádnak, földi életben. Less minden a házban, amit csak szemetek-szíjakok kíván és nem jár az illet ilyen rongyokban, mint most.

Az Ágnes szeme szégyenkezve síklott végig a ruháskáján, melyen meglátszott, hogy a szorgos anyai kéz régóta pihen már a beteg ágy takaróján és nem ültögetheti meg a fellelt helyeket.

— No, csak gyorsan el azzal a pénzzel, — szól újra a vén banya. És Ágnes ijedten tartja köténykéjébe a nagy pénztárcát, mire a rossz szellem nevetve eltűnt. Sietve ment tovább Ágnes, hogy késedelmet kipótolja, mielőtt egy csengő hang szólalt meg valahol.

— Vigyázz kisleány! a rossz tanácsra ne hallgasz. Az a pénz az uraságé, neki vissza kell adjad, mert különben elveszted a tiszta lelkedet.

Ágnes megállott, nézte a nagy ringó bu-

SUBLIME

LOTION DE BOTOT

Petroleum mentes

hajszesz azonnal megszünteti a hajhullást.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Vezérképviselő: B. L. A. X., București, Strada Batistei No. 14.

zatáblát, mely aranyosnak látszott a déli nap fényében, de nem látott senkit.

— Ki beszél itt? kérdi bátoratlanul.

— Én a jó szellem. Reám hallgass és soha meg nem bánod.

— Mit csináljak hát? — kérdezi a leányka — és a hang feleli:

— Elmegy az urasági udvarba és megmondod, hogy a gróf urral akarsz beszélni, senki másnak a tárcát oda ne add. Rajta van a gróf ur címere. Most pedig siess haza az orvossággal.

Nem kellett ezt Ágnesnek kétszer mondan. Szinte repült haza felé és majdnem becsúszott mindenestől az ajtón.

— Anyám, pénzt találtam, de ez nem a mienk, mert a jó szellem azt mondta, hogy vigyem el a gróf urnak, az veszítette el.

Láhegyve, egy szussza mondta el mindent. A szegény beteg verejtékes homlokán még több izzadság csepp ütött ki és halakán szólt:

— Hol a pénz fiam?

Ágnes reáttette a kopott takaróra a szép nagy sárga bőrtárcát.

— Tudod-e, hogy a rossz szellemmel is találkoztam, — csevegett Ágnes az ágy szélére ülve, miután beadta beteg anyjának az orvosságot. Ez a rossz szellem arra tanított, hogy a pénzt ne adjam vissza, hanem vegyünk belőle mindenféle jót magunknak.

— Én attól a sok jótól azonnal meghaltam volna, — szólt a beteg asszony elhaló hangon.

— De így meggyógyulsz, ugy-e jó anyám?

— Borult oda Ágnes a beteg fölé.

— Viszem is a tárcát azonnal, — szólt és fordult ki az ajtón.

Anyja szemével kísérté és kezét lassan összekulcsolva, suttozta:

— Köszönöm jó Istenem, hogy győzni engedted a jó szellemet.

*

Ágnes bátran állott meg a nagy ur előtt, ki nyájasan nézett a kis kopott gyermekre.

— Mi beszéded van velem kisleány?

— A mezőn találtam ezt a bugyellárist. Anyám mondta, hogy csak az ur kezébe adjam.

A gróf izgatottan kapott a tárca után és bennelevő pénzre ügyet sem vetve, egy fényképet vett ki belőle, melyet össze-vissza csókol.

— Egyetlen, meghalt kisleányom, szólt könnyes szemmel. Ez a kép nekem kedvesebb minden vagyonnál.

— Legyen tied a pénz, gyermekem. Anyám azt hiszi, hogy nem adtam vissza ha haza viszem és meghal bánatában mert nagyon beteg. Mondta Ágnes csendesén és nagy kék szeméből peregtek a könnyek.

A nagy ur kézen fogta az egyszerű kis leányt és haza vezette. Szíve megcsúszott a beteg asszonyon és megrendült a nagy szegénység láttára. Még aznap elszállította saját udvarába.

Doktorok jöttek-mentek, míg csak a beteg egészsége helyre nem állt. Egész életükre boldoggá tette őket egy kedves kis házzal, mely kert közepén, nyíló virágok közt feküdt. És annyi vagyont adott, hogy gond nélkül, szerényen megélhettek.

Vége.

Sándor bácsi postája

G. Erzsike. Berend Iván Jókai „Fekete gyémántok” című regényének hőse. A hősnőt Evillának hívják. Teresike. Azt a csodaszép gömbölyű virágot, amely zöldes fehér, rózsaszín és kék színekben pompázik a virág tüzletekben, hortenziának hívják. Ezek a legszebb szobavirágok. Klárka. Végtelenül meghatott néhány szavas leveled, Hogyne soroználak be kicsiny Klárikám gyermekhadserégembe, amikor öt éves létedre direkt azért tanultál meg, hogy Sándor bácsinak levelet küldj. Örömmel várom új leveled. Irmuska. Leveledben nem volt olyan sok helyesírási hiba, mint a múltkor. Látszik, hogy gondosan ügyelsz rá. Sándor bácsi, amikor olyan idős volt, mint te, már tudta a helyesírást, ebben igazad van de Sándor bácsi magyar iskolába járt, nem úgy, mint te leánykám, aki csak otthon szüleidtől tanulatsz magyarul. S ha van is írásodban hiba, ennek nem te vagy az oka. Sanyika. A kerek korcsolya csakugyan nem divat már. De ne törődj azszal, hogy divat, nem divat, az a fontos, hogy igen kedves, könnyű és szórakoztató sport. Imre Temesvár. Köszönöm anyukád üdvözlését. Bizony én is szívesen mennék Buziásra nyaralni, de nincs időm. A meghívásnak ha lehet, eleget teszek, s ha Buziáson nem is, de Temesváron majd alkalomadtán felkereslek.

Micike. Nagyon jól tetted, hogy a rosszszívű Gabitól elvettad a madarat, amelyet oly kegyetlenül kizárt. Szeretni kell a védtelen állatokat, ezt üzenem annak a gonosz Gabinak. Béres Birika. A szép kolozsvári lapokat köszönöm. Irhatsz máskor is, dehogya is haragszom.

A világhírű

Margitkrém

mindenhol kapható

Középiskolai, polgári összevont

magánvizsgákra és

érettségire

a legjobb sikerrel készítő GÁLÓCZY tanítónézet Budapest, Mária Terézia tér három

Halló, vidékiek figyelmébe

179 lej

A következő 7 cikk
hölgyek részére:

179 lej

Egy pár félcipő, valódi bőrtalppal, egy pár cernaharinya, egy pár selyem harisnyakötő, egy doboz puder, egy üveg Eau de Cologne, egy kis füveg parfüm, egy tubus ajakír, kitűnő külföldi gyártmányok! Szétküldés utánvét mellett az egész országban, postaköltség 21 lej. Küldjön sürgős rendelést az

Oficiul Orientalul, București,
III. Str. Lascar Catargiu 16. címre.

„DIVA“

Az elegáns hölgy
selyemharisnyája

tartós * mosható * olcsó

Figyeljen pontosan a védjegyre

„DIVA“

2859

Románul
tanulók,

vagy tanulni szándéko-
zók csak a Dr. Dévid
György-féle román nyelv-
tant, valamint a hozzá-
való nagy szótári fogad-
ják el, mert ezek segít-
ségével lehet a legjob-
ban, legkönnyebben és
a leggyorsabban megta-
nulni románul. Kaphatók
minden könyvkereske-
desben. Kíadta a
Brassói Lapok
Könyvosztálya.

NYILVÁNVALÓ.

hogy minden komoly ember, komoly biztosító társaságnál biztosítja magát.

„ROMANIA” Általános Biztosító Társaság székhelye: București, Str. Doamnei (Paris) 27.

Angol-amerikai pénzeszoportnál viszontbiztosítva, a melynek tőkéje kb. 20.000.000.000 (Husz milliárd) lej.

A szokásos biztosításokon kívül kölcsönös biztosításokat köt házasság, halál, vagy házépítés esetére.

A társaság általános biztosítási feltételeiből tisztán kitűnik, hogy a feltételek kulánssága folytán, a legkomolyabb kölcsönös biztosító társaság.

Saját érdeke tehát, hogy — mielőtt érdekelt ügynökök rábeszélésének engedne — a „Romania” Societate de Asigurare București, Str. Doamnei 27 prospektusait kérje.

Kérjen tehát még ma prospektusokat, melyeket a többi biztosító társaság prospektusaival összehasonlítva, meg fog győződni róla, hogy óvatos embernek, kinek saját érdeke fontos, csakis a „Romania” társaságnál érdemes biztosítani.

Autóhűtőkben, radiátorokban

BOKIS neve márka

Ujjonnan készít és szakszerűen javít garancia mellett a leg-
rövidebb idő alatt, specialisan berendezett hűtőüzemében
Brassó, Hosszu-u. 14. sz.
Kérem a címre figyelni! 2987

Nagyobb erdélyi cukorka és csokoládé gyár

keres június 1-i belépésre présosztály önálló vezetésére fourrés-ek és roksok készítésében perfect

ÜZEMVEZETŐT

Csakis komoly ajánlatokat, az eddigi működés és fizetési igény megjelölésével. MEGBIZHATÓ jellegre e lap kiadóhivatalába kérünk 6565

Eladó:

35/40 HP gőzgép lépcsősrostelállal és egy kavics osztályozó henger. Cím 5889 szám alatt a kiadóban.

Nagy, modernül berendezett vasesztergályos műhely, kb. 70 esztergapaddal (revolver-pad is) keres erélyes, az új munka metódusokban, az akkord munkálatokban is jártas

mestert,

aki hasonló állásban már volt alkalmazva. Ajánlatok fizetési igény megjelöléssel családi körülmények leírásával, állampolgárság közlésével és bizonyítványmásolatokkal a RUDOLF MOSSE hirdetési irodába, BUKAREST, Calea Victoriei 31. „T. 525” jellegre küldendők. 6605

Püspök gyógyfürdő Oradea mellett

600 év óta használják eredménnyel 42° C. természetes meleg, rádiumos hőforrásait reuma, kösvény, ischiás, csonttörések és női betegségek ellen.

Ősfenyves erdő a virágos park mellett, portmentes levegő, uszóda, sporttér, villanyvilágítás. Kényelmes vasut és autóbusz közlekedés. Elsőrangú vendéglő, állandó zené. Cursalonban esténként társasösszejevetel. Szobáknál 20% engedmény június 15-ig. Szoba június 20-ig előzetes rendelés nélkül is kapható! Rituális konyha. Kérjen prospektust.

Gyógyulási téren forradalmat idéz elő

LIPPAFÜRDŐ

RÁDIUM-AKTIVITÁSÚ

szénsavas, vasas ásványforrásai, különösen: szívbetegségek, érelmeszesedés, idegrendszer, vészegényeknél, női szervi bajok rendetlen vérzés, méhgyulladás, stb. — Legideálisabb gyógy- és nyaralóhely. Kérjen díjtalan prospektust.

LIPPAFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA, LIPOVA.

Aradtól 8 km-re, vasúti állomástól 1 km-re műmentén fekvő 320 kat. hold sima, fekete, négyzet alakú talaj, a rajta levő épületekkel egyben, vagy kisebb részletekben

eladó

Répa és tej termelésre kiválóan alkalmas. Felvilágosítást ad

Dr. ATZÉL SÁNDOR

ügyvéd, Oradea, Piața Regina Maria 3. Telefon 90. 6561

KISS, lemezlyukasztógyár, Arad

KÉPVISELŐ:

RUDOLF SCHENK ARAD

Telegr. SCHRAUBENHOF TELEFON: 95. 5328

CEMENT-ÉS AGYAGIPARI GÉPEK

u. m.: cementtörcserepek, üregesbetonblokkok, cementlapok, csövek, kutgyűrűk, vályuk stb. gyártására, la. cementfestékek. Agyagtégla és cserépprések, hengerművek, közúti, komplett cement- és agyagipari berendezések.

Raktárról szállítja:

„MODERNA” Építőipari Gépek R.-t. Braşov, Kis-utca 12. szám.

Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg raktárunkat.

Költségvetések, prospektusok díjmentesen.

Lakatosok, asztalosok figyelmébe!

Képviseletnek Brassó megyére kizárólagosan Varga János műlakatos cég bízott meg, ahol minden felszerelés raktáron kapható. 2911 BRASSÓ, Szent János-utca 17. sz.

Jelenlegi társam másfajta üzleti elfoglaltsága miatt új

társat keresek

nagyforgalmu drogueria üzlettemhez. A társ részéről 1929 július 1-ig készpénz nem szükséges, csupán félmillió lejes jelzalog biztosítás, amely után a kamatokat és költségeket az üzlet fedezel. Ajánlatokat „Drogeria” jelzéssel Arad főposta post-restant kérek. 6641

Háti zsákok

Lei 100.—

130.—, 160.—, 170.—, 200.—, 215.—, 270.—, 325.—, 380.—, 390.—, 450.—, 460.—, 580.—, 680.—, 850.—

HERMANN GUST, foto- és sportáruházában BRASSÓ, Rózsater. 2717

W. D. „HANOMAG”

28—32 lóerős traktor benzin, petroleum és nyersolajüzemre Bosch magnesyújtással, beépített regulátorral és szíjtárcsával. — Eredeti

M.A.V. gólyóscsapágyas cséplőgéppel lóherrefejtő készülékek hosszulejáratu fizetési feltételek mellett kaphatók azonnali szállításra

„INDUSTRIA” Kereskedelmi- és Ipari R. T. TIMIȘOARA IV., Str. I. C. Brătianu 3. (Uri-utca) Táviratok: Industria. Telefon 9-14. 2922

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy sor 60 k. - Hosszabb hirdetés 12 k. - Hirdetés díj 25% kedvezmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 k.

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden harmadik megjelentetés után egy ingyen-megjelentetés adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. - Csak választékosan és világosan fogalmazott kérdésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Üvegfal eladó, 6 m. hosszú, 250 m. magas, 36 ablakúval. Vasut. u. 28. 6592

Nagy jégszekrény, nagy szalonúró, 5 márványasztal, eladó. Fekete u. 8. 6515

Szivógázmotorok fatűzeléssel, nyersolaj, benzínmotorok, cséplőgarnitúrák, cséplőszekrények Fordson traktorok, malomok, kombinált gabonatisztítók, legújabb sikszitákat minden nagyságban, nagyon kedvező feltételekkel szállít Friedrich Testvérek Temesvár, 2934

Lipova főuccán jómenetű vas- és festék-kereskedés kedvező feltételekkel eladó. Cím Gregonovits József Lipova, Banat, jud. Timis. 6567

Szalámi, sonka Szalámi kg.-ként 160— lej, sonka kg.-ként 84— lej. Szállítók posta fordultatva. Árjegyzéket küldök kérésre. Kleverkausz, szalámi-gyár, Brassó. 6209

Erdő, legjobb föld és bűk, 352 hold területen ebből 32 hold kaszáló, 20 km. távolságra, országút, legközelebbi C. F. R. állomáshoz, fővonalon, földtulajdonnal együtt eladó. Felvilágosításokat nyújt M. Manole, Predeal. 6033

Kellemetlen hajszálak kiirtása

rancok, szeplők, pattanások, radikális archámlasztás, massage, összes szépségápoló szakszerű kezelése. — Olcsó bérlet.

„Stella” kozmetikai intézet, Kapu-u. 44. 2934

Eladó egy 4-es cséplőgarnitúra, magyar gazdasági kazán, Hofher cséplővel triór és konkolyozóval felszerelve, Antal Mihálynál, Csik-Szépvíz. E 1082

Valódi „Bulldogg” kőlyökkutyák eladók. Kandei László földbirtokos Tasnád jud. Salaj. E 1060

Vas cukrász-kemence szekrény márvány lappal, kezi szeker eladó. Frank Fekete-utca 12 sz. E 978

POLOSKA-IRTO SZER

Biztos hatás. Üvege 25 lej és posta. Kapu-utca 44. Csik-Szépvíz. E 1091

Eladó egy Hofher-Schranz 1000-es cséplőszekrény, teljes felszereléssel, jókarban, Fordson traktorral, két borozás, pilcsereke és vetőgéppel. Esetleg külön-külön is. Fazakas András Malom-utca 44. Brassó. E 1091

2 tükör, asztal, 2 szék, eladó. Derestyei-ut. 25. E 1093

Segesváron egy új kisház melléképületekkel, nagy kerttel, szabadkézből százezer lejért eladó. Sorban Istvánne, Str. Delnita 4, Segesvár (volt barakok tele). E 1090

Egy jófékvésű családi új ház eladó. Zajzoni-ut. Cím E 1097 sz. alatt a kiadóban.

Auto-Spedition

Körház-utca 66. Telefon 454.

Első Brassói Teherszállítási Vállalat, amely elvált az ország minden részében bármilyen mennyiségű szállítást garancia mellett. Alandó járat Brassó és Bukarest.

URSUS-SÖR

a legjobb!

Eladó iparművészeti iskolában készült világos hálószoba berendezés, mely Párisban ki volt állítva (garantált féregmentes), továbbá egy sötét színű, modern, rendkívül masszív ebédlő berendezés. Megtekinthető Körház-utca 17 sz. 1. emelet minden d. e. 11-12 között. 6615

Keveset használt írógép és kopirprás olcsón eladó. Zsák-utca 4 szám Bolonya. 6612

Allást nyerhet

Kezelő, tanult lakatos, 12 HP. Dieselmotorhoz kerestetik, aki villanyvilágításra is ért. Munkaidő reggel 8 tól este 11 óráig. Fizetés 5000 lej, lakás, fűtés és világítás. Ajánlatok Fabrica de Căramidă „Schmidt”, Colentina, București címre kértnék. 6510

Fizetéssel felveszek két jóra való fiút asztalosinasnak. Jelentkezzenek asztalosműhely, Fekete-utca 83. E 1079

Elsőrangú, jó bizonyítványokkal rendelkező szakácsnét keresek nyári hónapokra ipartelep étkezdéjébe. Csak elsőrangú erők küldjék ajánlatukat Lichtenstein, Covasna 2 címre. 6580

Tanítónőt keresek azonnali beépítésre elemistához. Cím Grodiczky Rudolf, Doboli-Inferiori. 6603

Gazd-asszony

kerestetik Brassóba, magányos urhoz. Ajánlatokat: „Brassó” 6620 jelleg alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Női fűszeres-széd azonnali alkalmazást nyerhet. Klein, Adamus, Tárnavamich. E 1035

Tanítólányok felvételnek Georgevski divatszalon, Fekete-ut. 57. 6603

Keresek egy jó munkás bádigos-szédet, azonnali alkalmazásra, autókarooszeria készítéshez. Kovács, Brassó, Hosszu-utca 187. 6613

Allást keres

Szoptatós-dajka állást keres. Cím 6681 szám alatt a kiadóban

Elvált úri zsidóasszony elmenne úri zsidóházhoz gyermekek mellé, vagy házvezetőnek vidékre is. Hosszu-utca 121. E 1092

Magyar nemesi családból származó nemes gondolkodású becsületes, szorgalmas úri nő, hasonló urnál házvezetőnő állást keres vidéken, Oradea, Vasilla Conta 30, Felföldy. 6606

Fiatal cukrász állást változtatna. Cím: Alexandru Boros Oradea, Str. Moldova 62. E 1073

Azonnali sőtörő állást keres, jógyakorolt fiatal, nőtlen ember. Forika István, C. Vaslábent, Heveder, jud. Ciuc. 6600

Egy ifjú boróczy segéd állást keres, beépítésre azonnali is. Megkeresések Borsodi Dezső Csikszereda, kiadandók. 6602

Vegyes

Gyenge férfiaknak

válaszbélyeg ajánlott levélben történő beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányomat ismertető könyvemet. Cím: „Patent 691” Cluj (Kolozsvár) 1 sz. postafiók

Két fiatal ember koszt és kovartélyba felvétetik. Cím E 1038 sz. alatt a kiadóban.

Üzletelhelyiség esetleg ipocának Hosszu-utca 52 azonnalra kiadó. Értekezni ugyanott. E 1019

Üzletelhelyiség kiadó, érdeklődni Lakatos u. 2-a.

13 m. hosszú és 5-3 m. széles terem, műhelynek

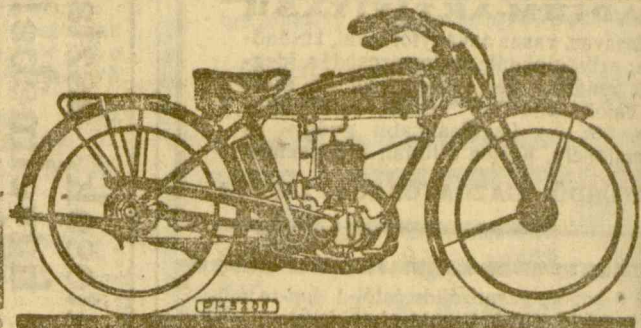
nagyon alkalmas, külön tágas udvarral kiadó.

Hosszu-utca 160. 6583

Keresek lakótársat, butorozott szobába, ma-utca 12. E 1086

Jégszekrények és söraparátok

mészárosok, vendéglősök és háztartások részére Kertész-nél, Targu-Mures, Piața Calvin No. 3. Telefonszám: 3-14. — Árjegyzék bérmentve. 2880-1

A megbízható kellemes olcsó és praktikus motorkerékpár

ugy üzleti utakra, mint kirándulásokra mégis csak az elismert jó

PUCH motorkerékpár.

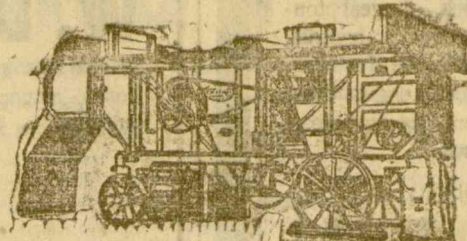
Vezérképviselet Románia részére

Schiel Testvérek r. t. Brassó

Cséplőgépek

minden nagyságban

Wichterle és Kovarik Gép- és Készítési Rt. kizárólagos képviselője!

Mart Parr petroleumtraktorok 24 és 36 lóerős nagyságban

Benzinlokomobílok, Motorfűrészek, Üzemgépek Motorok már 1 1/2 lóerőtől kezdve olcsó árban raktárról szállíthatók!

Ajánlattal és árjegyzékkel díjmentesen szolgál: **Fehér Miklós Gépgyár R. T.** bizományi irodája Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii 26 szám. Részletfizetési kedvezmény. Kérje 4. számú árjegyzékünket.